DARBININKAS

LIV NR. 12 | SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. | ANTRADIENIS - TUESDAY, VASARIS - FEBRUARY 18, 1969 | 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 | 10 CENTŲ

Hanojus tebedelsia: ką tokia taktika turėtų reikšti?

Bando laimėti derybomis, ko nelaimėjo karu

Paryžius. — Vasario 13 čia įvyko ketvirtas posėdis, besitariant su Š. Vietnamu dėl Vietnamo karo užbaigimo. Pasikalbėjimai vyko 6 valandas, bet joks klausimas iš senos vietos nepajudėjo.

JAV atstovas H. C. Lodge naujų pasiūlymų nepadarė, tik prašė atsakyti į jo seniau pateiktus klausimus. Š. Vietnamo atstovas nesutiko atsakinėti ir pasiūlė svarstyti tik vieną klausimą — Amerikos kariuomenės ištraukimą iš P. Vietnamo be jokių sąlygų. Tokį klausimą svarstyti yra pasiūlęs ir JAV ambasadorius, tik ne vien Amerikos, bet ir Š. Vietnamo kariuomenės išvedimą iš dabartinio P. Vietnamo. Taigi Hanojaus atstovas atsiplėšė nuo Lodge pasiūlymo tik jam patinkamą dalį ir pradėjo vaikišką žaidimą, lyg tai būtų kokia nepaprasta išmintis.

Jei kas su tokia kalbėjimosi tvarka sutiktų, tada būtų labai lengva visą reikalą sutvarkyti, nes jei Washingtonas sutiktų be sąlygų pasitraukti iš Vietnamo, tada, Hanojaus manymu, pabirtų Saigono vyriausybė ir visas Vietnamas patektų į Hanojaus vyriausybės valdas. Taip pasibaigtų visa byla ir kartu Paryžiaus pasitarimai. Tokia tuo tarpu yra Hanojaus atstovų kalba.

Kodėl taip daroma?

Ko tokia taktika siekiama, galima tik spėlioti. Aišku tik, kad Hanojaus gudrūs vadai (jie tikrai gudrūs!) nesitiki Washingtono besąlyginės karinės ir politinės kapituliacijos. Aišku, kad jie Paryžiuje tyčia delsia. Kodėl? Galėtų būti dvi prielaidos.

Pirma, Hanojaus nusiteikimas tol žaisti karu, kol amerikiečiams tas žaidimas nusibos, ir jie pasitrauks palikę P. Vietnamui pačiam tvarkytis. Žinoma, jie numato, kad ir tuo atveju karui reikalingi ginklai ir visa kita ateis iš Amerikos.

Antra, gal jie tikisi artimoj ateity padaryti drąsių šuolių į didesnius P. Vietnamo miestus ir, jei pasisektų, šį tą laimėti psichologinio karo fronte. Abu atvejai vienas kitą papildo.

Kad ką nors planuoja abi pusės, sako ir abiejų Vietnamų vyriausių derybininkų išvykimas iš Paryžiaus namo pasitarimams. P. Vietnamo viceprez. Ky išvyko palikęs optimistišką pranašystę: derybos gali baigtis per 4 mėnesius, iš jų išeis kaip buvę du Vietnamai. Hanojaus atstovas išvyko tyliai, bet sustojo Maskvoje ir Pekinge ilgiems pasikalbėjimams: ką toliau daryti? Nutraukti karą ar dar kariauti? Jei kariauti, kokios pagalbos galima tikėtis?

Slapti posėdžiai

Iš paskutinio posėdžio išėjęs ambasad. Lodge susinervinęs pareiškė, kad nieko neišeis iš viešų posėdžių, reikėsią slaptų. Raminimasis neatrodo labai išmintingas, nes juk reiks atidengti ir slaptų posėdžių susitarimus. Yra manančių, kad Hanojaus atstovas išvežė namo Washingtono-Saigono pasiūlymus.

Pačiame Vietname dabar laukiama to regiono papročiais vadinamų Naujųjų Metų šventės, kuri pereitais metais sąjungininkams pasibaigė labai negarbingai — Hanojaus kariai sumaišė veik visus provincijų miestus ir veik visai panaikino gyventojų pacifikacijos darbus. Po tokios pamokos šiemet daug atsargumo sąjungininkų pusėje: US kariams uždrausta būriais vaikščioti gatvėse, vietnamiečiams kariams atšauktos visos atostogos ir liepta budėti parengties stovy. Jeigu ir šiais metais tektų sąjungininkams nukentėti, derybos Paryžiuje per pranašaujamus 4 mėnesius gali nepasibaigti.

Le Duc Tho, vyr. š. Vietnamo derybininkas Paryžiuje, išvyko namo pasitarimam, sustojo Maskvoje ir Pekinge.

Washingtonas daug pagalbos tikisi iš Maskvos — norima, kad Kremlius patartų Hanojui susitarti ir karą nutraukti. Iš tokio atvejo būtų daroma išvada, kad galima bandyti tartis su Maskva ir kitais klausimais. Bet visa tai tebėra tik spėliojimų stadijoje. Šios savaitės vidury Sovietų ambasadorius grįžo iš Maskvos ir tuojau aplankė valstybės sekretorių W. Rogers. Galimas dalykas, kad kokią gerą žinią parvežė ir Vietnamo klausimu.

Laikui bėgant įvykiai parodys, kurie spėliojimai pasitvirtino, kurie gi ne. Bet šia proga su pasitenkinimu galima pastebėti, kad amerikiečiai šiose derybose Paryžiuje bando mažai kalbėti su spauda, nors jos spaudimas yra labai didelis. Tuo tarpu negalima labai pykti ir ant Hanojaus derybininkų, kad jie bando Paryžiuje laimėti tai, ko ikšiol nepajėgė laimėti kovos lauke.

Paskutinė žinia bloga

Per slaptą Vietkongo radiją skelbiamas kovos įsakymas kariniams daliniams per Tet paliaubas išvystyti galimai stipriausią P. Vietnamo miestų puolimą. Ypač raginama žudyti pacifikacijos daliniuose dirbančius vietnamiečius ir amerikiečius. Tie daliniai valo kraštą nuo vietkongo agentų ir apvalytas vietoves įjungia į Saigono vyriausybės globą. Tai labai nuostolinga vietkongiečiam, nes jie netenka maisto, vyrų karui, žinių teikėjų ir politinės įtakos.

Peipingo radijas savo apžvalgoj apie Paryžiaus derybas pasisako už Paryžiaus derybų nutraukimą ir ragina vesti lėtą, priešą alinantį karą iki pergalės.

JAV valstybės sekretorius pasisako Lietuvos reikalu

THE SECRETARY OF STATE
WASHINGTON
February 11, 1969

Dear Mr. Charge d'Affaires:

It is with sincere pleasure that I extend to you greetings and best wishes on behalf of the Government and people of the United States on the occasion of the fifty-first anniversary of Lithuania's independence.

Lithuania's history is distinguished by the courage of its patriots and the fortitude of its people in adversity. These vital qualities of the Lithuanian nation were tested many times during periods of foreign domination, and in 1918 Lithuania took its just place in the community of nations with the proclamation of its independence. The forcible incorporation of Lithuania by the Soviet Union in 1940 frustrated this achievement. In this new time of trial, the Lithuanians have nevertheless shown their national culture and consciousness.

Americans and free men everywhere look with deep sympathy upon the aspirations of the Lithuanian people for freedom and national independence.

The United States Government, by its continued refusal to recognize the forcible incorporation of Lithuania by the Soviet Union, affirms its belief in the right of Lithuania to self-determination

Sincerely yours,
(s)
William P. Rogers

Mr. Joseph Kajeckas
Charge d'Affaires
of Lithuania

Lietuvos generalinis konsulas A. Simutis Vasario 16 minėjime New Yorke pasveikino susirinkusius ir perskaitė Valstybės Sekretoriaus W. P. Rogers pareiškimą Lietuvos reikalu. Nuotr. P. Ąžuolo

LIETUVOS ATSTOVAS BALTŲJŲ RŪMŲ PRIĖMIME

JAV prezidentas ir ponia Richard Nixon sausio 31 darė priėmimą Baltuose Rūmuose Washingtone esantiems dipl. misijų šefams ir jų žmonom.

Lietuvos atstovas ir ponia O. Kajeckienė dalyvavo tame priėmime.

Priėmimo metu JAV prezidentas trumpai pasveikino aukštuosius svečius ir palinkėjo jiem sėkmės. Į tai dipl. korpuso vardu trumpa kalba atsakė Nikaragos ambasadorius, dipl. korpuso dekanas, padėkodamas už priėmimą ir palinkėdamas JAV prezidentui viso geriausio.

Priėmime buvo apie 300 svečių.

NUSIKALSTAMAI KLAIDINGA

Roma. — Pereitą sekmadienį, kaip dabar įprasta, Paulius VI miniai žmonių sakė trumpą kalbą. Bet šį kartą ji galėjo labai nepatikti visiems, besivadinantiems liberalais ir sąžinės laisvės aiškinimo žinovais.

Mat, dabar pradėta skelbti, kad žmogaus sąžinė yra viskas — ką ji tariamai sako, tas teisinga. Ta teorija besiremiant, dabar teisinamos kunigų vedybos, abortai, gimdymų kontrolė techniškomis priemonėmis ir kas į galvą užplūsta.

Šį kartą Paulius VI priminė, kad tiek daug liberališko čiaudėjimo sukėlusi enciklika apie gimdymų kontrolę katalikam yra privaloma. Remtis vien tik sąžine yra slidus kelias, nes ne naujiena, kad ji gali būti ir nusikalstamai klaidinga. Tuo keliu einant, galima pradėti teisinti ir didžiausius nusikaltimus.

Pabėgęs kinas daug žino apie šnipinėjimą

Iš kom. Kinijos atstovybės Hagoje neseniai naktį pabėgęs jos vadovas Liao ho-shu yra didelė špionažo žuvis, labai retai tokia tenušokanti į Vakarų pusę. Olandijos saugumui jis tepasakė tik nuo A iki C, bet amerikiečiams, kurių žinioje jis dabar yra, tikimasi pasakys nuo C iki Z. Olandijos teisingumo ministras išsitarė, kad jis "neįtikimai daug žino".

Bernas ir Paryžius esą didžiausi Pekingo špionažo centrai Europoje, bet Hagoje esąs pagrindinis susisiekimo centras su špionažo agentais, todėl Liao suteiktos žinios gali būti nepaprastos vertės — gali padaryti neveiksmingais visus Pekingo agentus V. Europoje.

Kodėl Liao pabėgo?

Jis Hagoje nuo 1963 m., todėl neturėjo progos išgyventi kultūrinės revoliucijos išsišokimų ir gali būti nutolęs nuo naujausių ideologinių reikalavimų. Kaip ekonomistas, jis sėkmingai mezgė prekybos ryšius tarp Olandijos ir Kinijos. Greit kilo aukštyn tarnybos laiptais. Kai 1967 m. Pekingas atšaukė namo visus vyresniuosius diplomatus ideologiniam perauklėjimui, Liao liko Hagoje vyriausiu.

Bet... prieš kelis mėnesius pajuto, kad gali būti savo pavaldinių sekamas. Prieš kiek laiko išaiškėjo, kad į Roterdamą turi atvykti kom. Kinijos prekinis laivas, kuriame bus puota-priėmimas numatytiems pakviesti olandams. Tada Liao sumetė, kad nuo to laivo jis gali nebenulipti. Ir pabėgo vieną naktį, apsivilkęs tik pižama ir lietpalčiu. Matyt, kad jau buvo karšta.

Liao ho-shu, pabėgęs į Vakarus Pekingo diplomatas

Jo žmona ir du vaikai yra likę Kinijoje, bet prasitariama, kad slaptai per Hong Kongą ir jiem yra pasisekę apleisti Kiniją prieš jo pabėgimą.

— **Žymiai mažiau kandidatų** registruojasi į pirmą kursą Kolumbijos universitete dėl pereitą pavasarį buvusių studentų riaušių. Harvardo ir Yale universitetai turi daugiau prašymų, nes ten nebuvo studentų riaušių.

— **P. Vietnamo viceprez. Ky** murmtelėjo, kad iš Paryžiaus taikos derybų išeis du Vietnamai, ir kad derybos gali pasibaigti per 4 mėnesius. Jis dabar išvyko namo, gi amerikiečiai labai įtemptai kalbasi su Hanojaus atstovais slaptuose susitikimuose.

— **Jordanas įteikė skundą** J. Tautų Saugumo Tarybai, kad Izraelis neverstų buv. Jordano Jaruzalės daly gyvenančių arabų biznierių registruotis Izraelio įstaigose. Tai vis bandymai tą Jeruzalės dalį išlaikyti Jordano pusėj.

TRIUKŠMAS TIES BERLYNU

— Maskvos ginklas už dabartinių sienų Europoj palikimą

Ulbrichto supurkšti debesys ties Berlynu tebesilaiko. Kas juose slepiasi, paaiškės tik vasariui besibaigiant, kada ten turės viešėti kelias valandas prez. Nixonas, ir kada už kelių dienų po jo išvykimo pradės rinktis V. Vokietijos prezidento rinkikai.

Kad V. Vokietijos prezidentas nebūtų renkamas Berlyne, veikla vystėsi dviem frontais: administraciniu ir diplomatiniu.

Ulbrichto vyriausybė pirmiausia paskelbė administracinį patvarkymą, kuris įsigaliojo pereitą šeštadienį (vasario 15). Juo skelbiama, kad V. Vokietijos prezidento rinkikams draudžiama vykti į Berlyną keliais, skirtais susisiekimui tarp Berlyno ir V. Vokietijos pasienio. Tų rinkikų yra 1,036.

Toks pat draudimas taikomas V. Vokietijos kariuomenės nariams, V. Vok. parlamento krašto apsaugos komisijų nariams ir pagelbiniam personalui, surištam su prezidento rinkimu. Minėtų kategorijų asmens turi būti sulaikyti ir deportuoti. Jei toks asmuo dar būtų pažeidęs ir kitus parėdymus, jis gali būti teisiamas.

Jeigu tais pačiais keliais bus rasta vežama rinkimams skirta medžiaga, ji turi būti konfiskuota.

Dekreto galiojimo laikas nenurodytas — jis veiks iki atšaukimo. Po dekreto įsigaliojimo susisiekimas autostrada sumažėjo, bet greičiausiai daugiau dėl iškritusio sniego, o ne dėl trukdymo.

Diplomatinė veikla vyko per Maskvos ambasadorius Bonnoje, Londone, Paryžiuje ir Washingtone. Pati Ulbrichto vyriausybė pasiuntė notas JAV, Anglijai ir Prancūzijai, bet jos nebuvo priimtos, kadangi toji vyriausybė nėra pripažįstama. Londonas, Paryžius ir Washingtonas savo keliu priminė Maskvai, kad ji atsakinga už susisiekimą su Berlynu, bet ne Ulbrichto vyriausybė.

Kariniai pratimai dabar?

Nėra šimtaprocentinio tikrumo, bet labai stiprus įtarimas, kad šį pavasarį numatyti Varšuvos pakto narių kariniai pratimai R. Vokietijoj yra paankstinti — jie būsią pradėti prieš numatytus V. Vokietijos prezidento rinkimus. Jeigu taip, tai lėktuvų pratimais prisidengiant gali būti trukdomas orinis susisiekimas tarp Berlyno ir V. Vokietijos. Tai būtų jau rimtesnis dalykas, nors sunku patikėti, kad Maskva dabar ieškotų rimtos bėdos. Bet nustatyta, kad Berlynan atvykęs maršalas Jakubovskis turėjo pasitarimų su kitais Varšuvos pakto narių kariais. Bet Maskva ikšiol niekad nėjo taip toli, kad iššauktų karinį trijų vakariečių atkirtį.

Triukšmo tikslas

Periodiškai ties Berlynu sukeliamas triukšmas turi tolimesnių ir artimesnių tikslų.

Ulbrichtas nori kaip nors prigydyti mintį, kad V. Berlynas yra R. Vokietijos teritorija, laikinai turinti specialų politinį statusą. Bet R. Vokietijos vyriausybei priklausanti teisė daboti, kad ten nieko nedarytų V. Vokietijos vyriausybė. Jokia paslaptis, kad ir Maskva ir Ulbrichtas nori į jungti Vak. Berlyną į R. Vokietiją. Tik kaip?

Karinė okupacija pavojinga, todėl ieškoma kitų kelių. Ikšiol nė vienas neprivedė prie tikslo, bet dabar sugalvotasis gali kokiu žingsniuku prie to tikslo priartinti. Taip atsitiktų tada, jei V. Vokietijos vyriausybė neatlaikytų spaudimo ir atšauktų prezidento rinkimus Berlyne. Todėl yra pagrindo tikėti, kad kariniai pratimai tikrai bus, kad jų priedangoje būtų galima išvystyti didesnį spaudimaą. Gal ir apsispręs trys vakarų didieji patarti Bonnos vyriausybei nusileisti? Maskvai nėra ką prarasti, ji gali tik laimėti. Tai yra artimiausias Berlyno triukšmo tikslas.

Tolimiausias tikslas betgi yra pats svarbiausias Rusijos užsienio politikos uždavinys — **išsaugoti nepaliestas dabar Europoje esančias sienas.** Tas reikalas bus saugus tol, kol bus padalinta Vokietija. Jai susijungus, prie Rusijos dabartinių vakarinių sienų atsirastų progų Maskvai nepalankiem įvykiam susidaryti. Todėl visi bandymai įčiulpti vakarinį Berlyną į rusiškas valdas yra pirmaeilės reikšmės įvykiai.

Bandymų kronika

1948 birželio 24 pradėta Berlyno blokada, kurią sąjungininkai per metus sulaužė garsiuoju "oro tiltu". 1951 rugsėjo 1 įvesti mokesčiai vykstantiem autostrada iš V. Vokietijos į Berlyną. 1952 gegužės 26 uždaroma siena su V. Vokietija, įrengiant trijų mylių gilumo įtvirtintą pasienio zoną, sienos apsauga perduota rytų vokiečiams. 1958 metais Kruščevas grasina perduoti R. Vokietijos režimui visas Rusijai priklausančias kontrolės pareigas r. Berlyne, o vakarinį Berlyną reikalauja padaryti demilitarizuotu laisvu miestu. Į tą projektą rytinis Berlynas neįeina, nes jis jau įjungtas į R. Vokietiją. 1961 rugp. 13 pradėta statyti garsioji gėdos siena. 1968 balandžio 13 V. Vokietijos vyriausybės nariams ir aukštesniems pareigūnams uždrausta naudotis autostrada vykstant į Berlyną. Ir dar visa eilė ir visokiausių trukdymų ir varžymų, įvedant mokesčius, pasus ir kitokias kontroles.

Tie visi bandymai pastaruoju laiku vis supuola su V. Vokietijos projektais megzti kultūrinius ir ūkinius ryšius su Ulbrichto Vokietija. Tais sukeltais erzeliais tos Bonnos pastangos pamirštamos, vėl nukeliamos, nes Maskvai geri santykiai R. Vokietijos su Bonna yra labai nepriimtini, kadangi jie pavojingi Rusijos europinei politikai. Ir taip jau 20 su viršum metų.

Kilęs susikirtimas labai nepatinka New York Times vadovybei, nes tai trukdo jos peršamai tiltų tiesimo tarp Maskvos ir Washingtono politikai. V. Vokietijos pasiketinimas rinkt prezidentą Berlyne vadinamas neišmintingu žingsniu. Bet ir NYT pripažįsta, kad jis teisėtas.

— **Peace Corps eilėsna** vėl pradėjo jungtis jaunimas. Ir visi į užsienius dviem metam. Pernai kandidatų skaičius buvo labai sumažėjęs dėl blogo Amerikos vardo užsieniuose ryšium su Vietnamo karu ir įvairiais vardais prisidengusių bolševikų sukeltos maišaties jaunimo tarpe.

— **Gallup Poll daviniais,** 59 proc. apklaustųjų patenkinti ikšioliniu Nixono reikalų tvarkymo būdu, 5 proc. nepatenkinti, 36 proc. dar neturi savo nuomonės. Dauguma norėtų, kad tvarkydamas valstybės reikalus jis eitų vidurio keliu — nepataikautų nė kairei nė dešinei.

— **Sovietam palankūs asmens** Čekoslovakijoje gauna pasiūlymus vykti į atstovybes užsieniuose, nes tai yra naujas būdas nors laikinai atsikratyti jų kritikos. Panašiai daroma su slovakais, kurie skundžiasi negauną darbo federalinėse tarnybose.

— **Keliom JAV Valstybės Departamento skyriam** anglų kalba leidžiamieji Eltos biuleteniai siuntinėjami nuo pat jų leidimo pradžios. Naujos vyriausybės įvesdinimo išvakarėse dar vienas Valst. Departamento skyrius paprašė jam šį biuletenį siuntinėti. (E.)

Amžinybėn iškeliavo tas, kuris jungė pasaulio lietuvius

A.a. Juozo Bačiūno mirties proga

Trečią kartą iš eilės šio laikraščio skiltyse tenka rašyti apie mirusiuosius. Šį kartą apie Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininką Juozą Bačiūną, kuris amžinybėn iškeliavo sausio 23.

Sausio viduryje porą kartų vėlai vakare skambinau į Elgino ligoninę dr. K. Bobeliui. Abu kartus daktaro nepagavau, o žmona sakė, kad daktaras ligoninėj turįs labai įdomų pacientą, Juozą Bačiūną, ir su juo prabūnąs iki vidurnakčio. Taip vieną vakarą prieš pat vidurnaktį dr. Bobelis paskambino ir papasakojo, kaip jam malonu praleisti laisvalaikį ligoninėje su Juozu Bačiūnu, kuris tiek daug įdomių dalykų papasakojąs iš Amerikos lietuvių gyvenimo praeities, ypač iš tų laikų, kai Lietuvos prezidentas A. Smetona atvyko į JAV. Aš siūliau daktarui bent dalį tų pasakojimų užrašyti ar užrekorduoti.

Bet J. Bačiūnas Elgino ligoninėje neilgai buvo. Po gerai pavykusios inkstų operacijos greit pasveiko ir išvyko ilsėtis į Tabor ūkį. Kiek vėliau ruošėsi išvykti poilsiui į šiltesnius kraštus, o pavasarį padaryti kažkokią staigmeną. Kun. A. Kezys, S.J., lietuvių foto archyvo vedėjas, suka žymiųjų lietuvių gyvenimo filmą, pavadintą "Dvylika". Tame filme buvo numatyta įamžinti ir J. Bačiūną. Bet šis filmuotojų vis neprisileido, sakydamas, kad reikia palaukti pavasario, kad tada jis atliksiąs naujų darbų lietuviškuose dirvonuose ir t.t. Kokią staigmeną pavasarį buvo numatęs padaryti PLB pirmininkas, taip ir lieka paslaptis, nes sausio 23 po širdies priepuolio jo gyvybė užgeso. Tabor ūkyje šalia našlės liko Bačiūnų įpėdinis inž. V. Adamkus su žmona. Tad populiarus Tabor ūkis ir toliau pasilieka lietuvių rankose. Bet kas tą jungiančią geros valios ambasadoriaus vietą užims Pasaulio Lietuvių Bendruomenėj? Tai klausimas, kuris daugeliui kelia rūpestį.

★

Su Juozu Bačiūnu susipažinau prieš kelis metus, kai pirmą kartą su Dainavos ansambliu dalyvavau išvykoje į Tabor ūkį. Po vakarykščių koncertų, balių ir linksmų valandų (J. Bačiūnas buvo visiškas abstinentas) tą rytą panūdau su juo vienu pasikalbėti. Suradau jį užsidariusį buvusios spaustuvės pastate. Tuo momentu jis skaitė Darbininką. Tad ir susipažinome jam rankose laikant Darbininką. Jis prenumeravo, skaitė, o gal ir rėmė visą lietuvių patriotinę spaudą.

Po metų toje pat spaustuvėje vėl ilgai kalbėjaus su J. Bačiūnu apie įdomią praeitį. Tuo metu pokalbyje dalyvavo ir "peklininkas" Alb. Valentinas. Jis daug Bačiūno pasakotų įspūdžių užsirašė, nes praeities nuotykiai buvo "peklininko" plunksnos stiprybė. Buvo žadėjęs gyvus tų pokalbių reportažus paskelbti spaudoje. Bet šiandien jau beveik dveji metai, kai Alb. Valentinas ilsisi Šv. Kazimiero kapinėse, o jo užrašyti J. Bačiūno gyvenimo nuotykiai taip ir liko nepaskelbti. Dabar gailiuosi, kad pats neužrašiau. Tikėjausi su J. Bačiūnu dar daug kartų susitikti, išsikalbėti ir jo pasakojimus užrašyti. Bet tikiu, kad gal tai padarė kiti.

Tiesa, mum sutitikti teko dar nemaža kartų, ypač kai jis buvo išrinktas PLB pirmininku. Jam esant tose pareigose, aš neišdrįsdavau prie jo prieiti pirmas, pasisveikinti ir užkalbinti. Visada tai padarydavo jis. Kur tik pamatydavo mane, žiūrėk, iš tolo jau šaukia ir atbėga, gatavai ištiesęs dešinę ranką į priekį, ne kartą ją uždėdamas ant pečių ar kaklo. Jis gerai žinojo, kad nesu jo ideologijos žmogus. Bet jam tai nebuvo svarbu. Jis karštai mylėjo kiekvieną lietuvį, o plunksnos žmonės jam buvo ypatingai brangūs. Jis atmintinai galėjo cituoti visos eilės lietuvių spaudos bendradarbių straipsnius, o žiūrėk, jei iškeli kokį gyvesnį reikalą, kur reikia ir pinigų, J. Bačiūnas tuoj atsiųs savo auką. Bet visiem tekdavo išpildyti jo principinį prašymą — viešai neskelbti aukotojo pavardės.

Antra, mane su J. Bačiūnu jungė bendra profesija — spaustuvininko darbas. Juk jis savo žingsnius JAV pradėjo kaip spaustuvininkas. Vėliau buvo knygų ir laikraščių leidėjas, o galiausiai kurortų savininkas. Apie tai jis mėgo daug pasakoti. Keista, didieji Chicagos amerikiečių dienraščiai, gavę velionies biografijos metmenis, didesnį dėmesį skyrė ne tam, kad jis PLB. pirmininkas, bet kad buvo laikraščio "Lietuva" ir eilės knygų leidėjas. Iš to matome, kaip aukštai amerikiečių sluoksniuose vertinama spauda ir knygų leidimas.

Apie J. Bačiūną kaip bendruomenininką ir lietuvybės dirvonų artoją aš čia nė nebandau užsiminti, nes tai labai plati tema. Tik vienu kitu brūkšniu jį stengiuosi nupiešti iš savo prisiminimų lanko kaip žmogų. Patį giliausią įspūdį jis man padarė praėjusią vasarą V-oje tautinėje skautų stovykloje Rake. Buvo pavakarys. Parado žingsniu jau buvo pražygiavusios jaunos, keliolikos šimtų skautų gretos, ir visame miške skambėjo iš viso laisvojo pasaulio suplaukusių jaunųjų skautų gyvybės garsai. Kur buvus nebuvus, išgirstu J. Bačiūno balsą. Šalia jo dr. S. Biežis, Vyt. Kasniūnas, Dirvos redaktorius V. Gedgaudas ir kiti. Žiūriu, Bačiūnas artinasi prie manęs su ką tik gautų skautų ordinu ant krūtinės. Uždeda ranką man ant peties ir su šiltu nuoširdumu taria: "Tu matai, kokia gyva lietuviška jaunystė. Aš gerbiu skautus, aš gerbiu visas lietuviškas jaunimo organizacijas, kurios sugeba patraukti jaunimą ir vest lietuvišku keliu. Mano sieloj šiandien šventė".

Tuose jo žodžiuose išskaičiau jo visų lietuviškųjų darbų, aukos ir rūpesčių dalinį išsipildymą. Jis, kaip PLB pirmininkas, stengėsi sujungti visus laisvojo pasaulio lietuvius į vieną šeimą bendram pozityviam darbui, kurio pirmasis uždavinys būtų lietuvybės ateitis išeivijoje. Ir kiek anksčiau buvusiame jaunimo kongrese, ir tautinėje skautų stovykloje PLB pirmininkas matė iš viso laisvojo pasaulio suplaukusią jauną, gyvą lietuviukų ir lietuvaičių šeimą. Todėl jis iš širdies galėjo išsireikšti: mano sieloj šiandien šventė. Ne be reikalo velionis buvo žinomas kaip didelis jaunimo globėjas.

★

Iš kitų pasakojimų girdėjau, kad velionis nemėgęs niekada dalyvauti laidotuvėse, kur dažnai pasireiškia nemaža veidmainystės. Aš asmeniškai jį laidotuvėse temačiau vieną kartą — laidojant L. Vanagaitienę ir poetą Alg. Mackų po skaudžios Margučio štabą ištikusios auto katastrofos. (Čia pat noriu pabrėžti, kad po šios didžiulės nelaimės tas pats J. Bačiūnas su inž. V. Adamkum ir kitais padėjo Margučio radijo valandėlei vėl atsistoti ant kojų, ir šiandien ji gražiai veikia, vadovaujama P. Petručio ir talkininkų).

Sako, kad J. Bačiūnas testamente prašęs nerengti jam iškilmingų laidotuvių. Bet laisvieji lietuviai PLB pirmininką pagerbė ne tik giliu liūdesiu, bet ir užsitarnautomis atsisveikinimo iškilmėmis. Pirmą kartą 11 metų istorijoj karstas su palaikais buvo atvežtas į Jaunimo centro didžiąją salę ir čia pašarvotas. Šimtai žmonių čia turėjo progos praeiti pro PLB pirmininko karstą. Atsiveikinta Lietuvos diplomatijos, PLB, Alto, Tautinės s-gos ir ankstesnės išeivijos atstovų vardu. Kun. J Borevičius, S. J. perskaitė psalmę "Iš gilumos šaukiuosi", o aktorius L. Barauskas — porą eilėraščių apie mirtį. Norinčių kalbomis atsisveikinti buvo dešimtys, bet atsisveikinimą ir laidotuves tvarkęs šeimos įgaliotinis inž. Vl. Adamkus apribojo laiką ir kalbėtojų skaičių. Atsisveikinimo iškilmės buvo trumpos, bet įspūdingos. Prie karsto garbės sargyboje stovėjo jaunimo organizacijų ir vyresniųjų korporantų garbės sargybos.

Antradienį, sausio 28, didelei lietuvių miniai užtvenkus Jaunimo centrą, kun. J. Borevičiui, S.J., atskaičius maldas ir pašlaksčius karstą, lietuviai studentai jį ant savo rankų išnešė iš lietuvybės židinio — Jaunimo centro rūmų ir ilga automobilių vilkstinė palydėjo į Mount Hope kapines. Kapinėse inž. V. Adamkus tarė trumpą žodį šeimos vardu. Sugiedotas Lietuvos himnas.

Vl. Ramojus

Tėv. J. Borevičius, S.J., skaito psalmę prie PLB pirm. J. Bačiūno karsto Jaunimo [illegible] Barzdukas, inž. Eug. Bartkus, T. Blinstrubas ir Lietuvos gen. konsulas dr. P. Daužvardis. Visi jie tarė atsisveikinimo žodį. Nuotr. A. Gulbinsko.

MŪSŲ LIUDIJIMAS TEBŪNA KAIP KOVOS ŠAUKSMAS

ALTO PIRM. EUGENIJAUS BARTKAUS KALBA, pasakyta per radiją 1969 Vasario 16 proga

Broliai ir Sesės!

Užbaigėme penkiasdešimtuosius — Laisvės kovos — metus ir žengiame į antrą šimtmečio pusę. Deja, mūsų tėvynė Lietuva negali švęsti 51-jų nepriklausomybės paskelbimo metinių, trispalvei vėliavai plebėsuojant.

Lietuvių tauta yra raudonojo ruso terorizuojama. Kaip ilgai tęsis okupacija, teroras ir vergija?

Laisvei atgauti prošvaisčių yra. Čekoslovakijos okupacija ir ją seką įvykiai sukrėtė viso pasaulio sąžinę ir davė laisvės viltį pavergtoms tautoms.

Patys Kremliaus despotai prisipažino, kad Čekoslovakijos pavergimas būtinas, nes buvo grėsmė jų imperijai subyrėti.

Tačiau šiuo brutaliu žygiu Kremlius neišsaugojo bolševikinės imperijos griuvimo.

Jau šiandieną Sovietijoje stipriai keliami šūkiai, net aukojant gyvybes, reikalaujant asmeninių laisvių ir valstybinio apsisprendimo. Tai tik pirmosios laisvės kregždės.

Šiuo metu mums, laisvojo pasaulio, gi ypatingai Amerikos, lietuviams tenka didelis uždavinys talkinti kovoje prieš bolševizmą. Mes turime liudyti pasaulio sąžinei savo pačių patirtą bolševikų tironišką valdymo sistemą, įtikinti laisvąjį pasaulį, kad jis negali likti ramus ir taikingas, kol didelė žmonijos dalis yra vergijoje ir pasmerkta dvasiniam ir fiziniam sunaikinimui.

Mes turime įtikinti naująją savo krašto JAV administraciją, kad Lietuvos reikalas yra Amerikos reikalas. Turime pabrėžti ir įrodyti, kad Lietuvos ir kitų pavergtų kraštų klausimas būtų laikomas gyvu reikalu ir keliamas tarptautiniuose politikos forumuose.

Mūsų liudijimas tebūna kaip kovos šauksmas laisvo žmogaus su tykojančiu jį sunaikinti žvėrimi — bolševikų vergijos sistema.

Savo uždaviniams vykdyti mes, Amerikos lietuviai turime įjungę jaunimą, išmokslintus intelektualus ir visą patriotinę visuomenę. Bet to negana — turime įtraukti ir politikos specialistus, o tam reikia daug lėšų. Seniausios politinės organizacijos, kovojančios už Lietuvos laisvę, Amerikos Lietuvių Tarybos vardu kreipiuosi į lietuvius, remiančius mūsų organizacijų veiklą savo pastangomis ir aukomis.

Kreipiuosi į mūsų tautiečius, remiančius Amerikos Lietuvių Tarybos ir Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto darbus. Kreipiuosi ir į tuos lietuvius, kurie dėl kokių nors priežasčių negali su mumis būti Vasario 16-tos sukaktį minint, bet širdyje jaučia pareigą remti Lietuvos bylos gynimo darbą ir prašau **Lietuvos nepriklausomybės sukakties proga sustiprinti A.L.T. iždą savo pinigine auka**, kad galėtume įvykdyti Amerikos lietuviam skirtą uždavinį pavergtai lietuvių tautai.

Bendromis pastangomis ir di- džiu pasišventimu prisidėsime prie Lietuvos, mūsų tėvų krašto, laisvės.

(*nukelta į 3 psl.*)

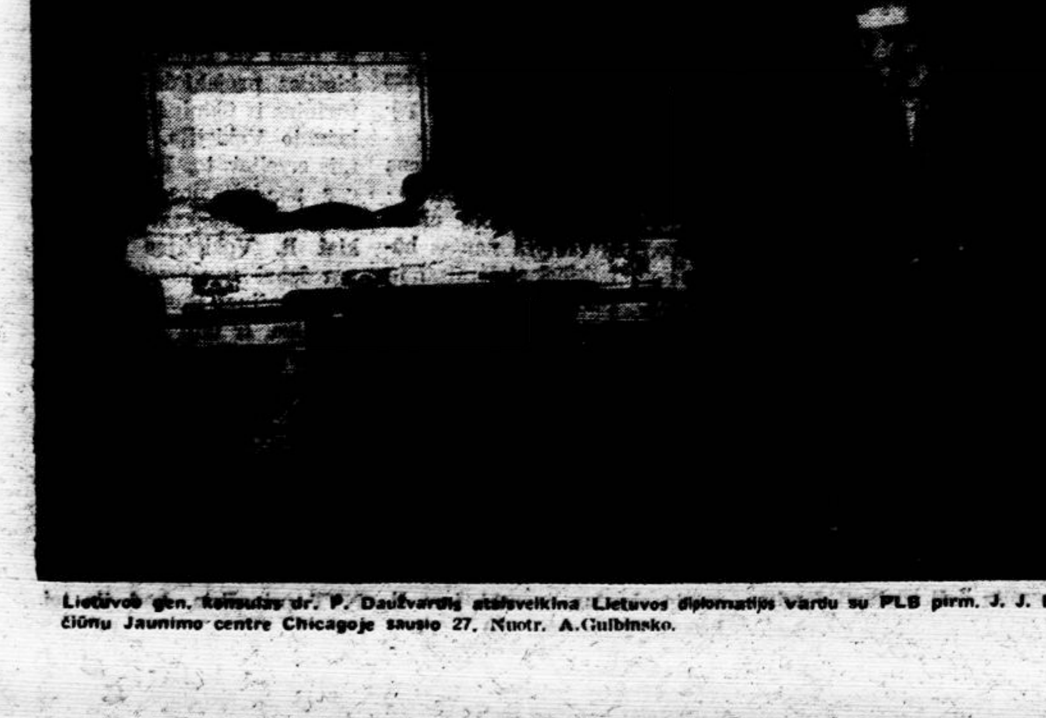

Lietuvos gen. konsulas dr. P. Daužvardis atsisveikina Lietuvos diplomatijos vardu su PLB pirm. J. J. Bačiūnu Jaunimo centre Chicagoje sausio 27. Nuotr. A. Gulbinsko.

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. VIrginia 7-4499.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios koplyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni koplyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArket 2-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

N. F. WALKER, Inc. Laidotuvių direktoriai. Daug vietos automobiliams statyti. — 87-34 80th Street Woodhaven, N. Y. 11421, (212) MI 2-4343 ir 2039 Merrick Ave. Merrick, N.Y. 11566 (516) FR 8-0303.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiajame New Yorke, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. 11418; tel. VIrginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, statybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS MAŽELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

JUOZO MISIŪNO GĖRIMŲ KRAUTUVĖ — Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 Lefferts Blvd. Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. VI 3-3544.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna. • Trečia nauja, moderniška krautuvė atidaryta 84-04 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. — VI 9-5077.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

C. A. VOKET — LIETUVIS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y. NE 9-6620.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 80-30½ Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 849-1060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

GREITOJI PAGALBA. Nenusimink, gausi pagalbą. Ilgai laukti vaistai nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau gaunami. Tai Deksnio mostis, dabar vadinama "Ree-Leef Rub". Dėžutės: 4 uncijų 3 dol., 8 uncijų 5 dol. Persiuntimui pridedama 50¢. Kreiptis: Royal Products, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104, arba į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

PARDUODAMA VAISTŲ LABORATORIJA ir ofisas. Plačiai žinomi vaistai bei mostis nuo reumatizmo. Labai pelninga įmonė. Rašyti: P. Deken, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104.

Tel. (212) 497-8865

Alfa Jeweler

A. ŪSELIS

Garantuotas laikrodžių taisymas

Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laikrodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.

Charm Beauty Shoppe

REGINA ŪSELIENĖ — Tel. 497-8865

Pusmetinis sušukavimas. Kirpimas. Stilizavimas. Plaukų dažymas

267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

DEXTER PARK PHARMACY

Wm. Anastasi, B. S.

77-01 JAMAICA AVENUE (Cor. 77th Street) Woodhaven, N.Y. 11421

WE DELIVER

Michigan 2-4130

Tel. (212) 441-3110 / 896-7743

BESTWAY TRAVEL AGENCY

Kelionės plačiame pasauly

WILLIAM R. BEST

84-14A Jamaica Avenue Woodhaven, N. Y. 11421

NEW YORK CHICAGO

LITAS Investing Co., Inc.

specializuojasi nekilnojamo turto, trumpalaikių paskolų, akcijų biržos ir kitose srityse. LITO bendrovė Jus kviečia investuoti indėlių formoje. Už indėlius mokamos aukštos palūkanos. Investavimo arba paskolų reikalais prašome kreiptis:

LITAS INVESTING CO., INC.

86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418 — Tel. 212 - 441-6799
2422 West Marquette Rd. Chicago, Ill. 60629 — Tel. 312 - 476-2212

Visais apdraudos ir nekilnojamo turto klausimais prašome kreiptis į

LITAS SERVICE CORPORATION

94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. 212 - 847-5522
Pilnas draudimo patarnavimas — namams, mašinom, gyvybei it k.

Chicago Rome Paris München Los Angeles: Atostogos Suvažiavimai LITAS Travel Service yra pasiruošus Jums patarnauti nežiūrint kur ir kada keliautumėt. LITAS Travel Service parūpins bilietus, padarys reikiamas rezervacijas, patars kur geriausia atostogauti, kur apsistoti, kuriuo laiku ir iš kurio aerodromo arba uosto patogiausia išvykti. Patarnavimai yra visiškai veltui. — LITAS Travel Service talkina iškviečiant gimines iš Lietuvos, atostogom ar nuolatiniam apsigyvenimui. RUOŠIATĖS KELIONĖN?... Nepamirškit

LITAS TRAVEL SERVICE

94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421 — Tel. 212 - 847-5522

SĖKMINGOS KELIONĖS!

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL. 5-7281 • Business Office GL. 2-1223

THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina $8.00 — Subscription per year $8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija talpo savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardės pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Karininkas A. Juozapavičius organizuoja lietuvių batalioną

Jo 50 metų žuvimo ir 75 metų gimimo sukakčiai (2)

V. PRIŽGINTAS

Ukrainoje, Nasavo kaimo laukuose, lietuviai apsikasė ir pasiruošė kautynėm. Po dviejų dienų rusai nusileido ir pažadėjo jokių kliūčių nebedaryti.

Steigiamo lietuvių tautinio bataliono vadu buvo paskirtas pulk. Himelmanas, surusėjęs vokietis, o jo padėjėju — karininkas A. Juozapavičius. Tačiau tikruoju vadu buvo karininkas A. Juozapavičius. Jis vienas nešė visus organizacinius sunkumus.

Karininkas A. Juozapavičius, steigdamas lietuvių tautinį batalioną, parodė nepaprastus organizacinius gabumus. Surado ir atsikvietė daugiau jaunų lietuvių karininkų, tarnavusių įvairiuose rusų daliniuose. Jo didelėmis pastangomis batalionas gavo aprangos, ginklų, arklių ir gurguolių.

Batalioną sudarė penkios pėstininkų kuopos. Pirmosios kuopos vadas buvo karininkas Dundulis, antrosios — karininkas Svambarys, trečiosios — karininkas P. Genys, ketvirtosios— karininkas Matulionis, penktosios — kpt. Kaziutis-Kaziutėnas.

Bataliono sudėtyje sunkiųjų kulkosvaidžių būriui vadovavo karininkas Josiukas, artilerijos baterijai — karininkas Kibirkštis, ūkio reikalų būriui — karininkas Kabaila. Bataliono adjutanto pareigas ėjo kapitonas Burokas.

Šiame lietuvių batalione, be minėtųjų, didelį tautinį darbą atliko dar šie jauni karininkai: Gaudiešius, Čaplikas, Šulka, Škirpa, Miškinis, Pranculis, Petkelis, Dumčius, Federavičius ir kt.

Šie karininkai, pirmūnai mūsų kariuomenės užuomazgoje, buvo karininko A. Juozapavičiaus surasti, atkviesti ir pritraukti dirbti su lietuviais kariais. Kai kurie iš jų nepriklausomoje Lietuvoje pakopė į atsakingas pareigas ir turėjo aukštus laipsnius. Šie garbingi kariai pirmūnai buvo susibūrę į sąjungą ir gražiai gyvavo.

Lietuvių tautinis batalionas buvo priskirtas prie 22 suomių korpo ir buvo to korpo vado žinioje. Tačiau tvarkėsi visai savarankiškai. Turėjo ir savo trispalvę vėliavą, viduryje su vyčiu, abipus kurio buvo įrašai: Laisva Lietuva.

Sutvarkęs batalioną, karininkas A. Juozapavičius dėjo visas pastangas jį nukelti į Smolenską. Jo planas buvo iš to bataliono padaryti lietuviškos divizijos užuomazgą. Jis galvojo, kad tokia lietuviška divizija, būdama Smolenske, netoli Lietuvos, didžiai pasitarnautų besikuriančiai Lietuvai. Tačiau rusų generolai Hutor ir Berzkovny tą planą atmetė.

Komunistų revoliucijos pasekmės

1917 spalio pabaigoje Petrapilyje kilo neramumai. Dvidešimt antrasis suomių korpas gavo įsakymą vykti į Petrapilį malšinti neramumų. Pakelėj, Oršos geležinkelio stotyje, traukinys buvo sulaikytas, nes geležinkeliečiai sustreikavo. Visas korpas sustojo Oršos apylinkėse. Tuo metu, per maištą, rusų komunistų partija atėjo į valdžią, nuversdama A. Kerenskio vyriausybę. Jei dvidešimt antrasis suomių korpas, kurio sudėtyje buvo ir lietuvių tautinis batalionas, būtų laiku nuvykęs į Petrapilį, tai rusų komunistų partija niekada nebūtų atėjusi maištu į valdžią! Lietuvių tautinį batalioną ėmė lankyti politrukai su mitingais ir pažadų pažadais. Per vieną tokį mitingą buvo "išrinktas" batalionui komitetas su sovietiniais politrukais. Sovietinis komitetas buvo paliktas stovėti nuošaliau. Visi karininkai neliečiami pasiliko savo pareigose, nes sovietų komitetas buvo bejėgis prieš bataliono vienybę. Mitingai buvo kasdienybė. Visi įsakymai mitingam ėjo iš Maskvos. Batalionas buvo nukeltas į Vitebską ir buvo pavadintas "Atskiras lietuvių batalionas Vitebske". Bataliono vadas pulk. Himelmanas, matydamas rusų komunistų netvarką, pasitraukė iš karinių pareigų ir išvyko į Vokietiją. 1918 sausio 23 karininko A. Juozapavičiaus pastangomis bataliono vadu buvo paskirtas pulk. St. Nastopka (1881-1938), kuris vėliau buvo Lietuvos kariuomenės savanoris kūrėjas, generolas, ėjęs vyriausiojo štabo viršininko, kariuomenės vado ir kitas atsakingas pareigas. Karininkas A. Juozapavičius toliau liko vado padėjėjo pareigose. Tačiau jis tvarkė visus bataliono reikalus. Batalionas Vitebske ėjo įgulos sargybą. Į rusų vidaus reikalus nesikišo. Dalinys buvo labai drausmingas, kariai labai mylėjo vadus, jiem rodė daug pagarbos. Rusų komunistų partija išsigando bataliono vieningumo. Bandė jį pajungti savo tikslam. Buvo kartą įsakyta vykti į Minsko frontą ir įsijungti į kariavimą su vokiečiais. Bataliono vadovybė tuojau atsakė, kad laikosi nuošaliai nuo visų įvykių ir nesutinka įsivelti į kitų tautų karą.

1918 kovo 3 Sovietų Rusija pasirašė Lietuvos Brastoje sutartį su Vokietija, išduodama savo vakarų sąjunginininkus. "Atskiro lietuvių bataliono" vadovybė bandė tą susitarimą išnaudoti: tuojau slaptai pasiuntė atstovus pas vokiečių karinę vadovybę, prašydama leidimo visam batalionui pereiti frontą ir su ginklais žygiuoti į Lietuvą. Vokiečiai jokiu būdu nesutiko tokio leidimo duoti.

Grįžtama į Lietuvą

1918 balandžio 18 rusų komunistų partija, bijodama vieningo ir drausmingo "atskiro lietuvių bataliono", įsakė jį išformuoti. Visi karininkai ir kareiviai buvo paleisti. Jauni karininkai tuojau davė vienas kitam priesaiką vykti į Lietuvą ir jungtis į organizuojamą kariuomenę. Kurie paskubėjo vykti į okupuotą Lietuvą, buvo vokiečių karinės vadovybės sulaikomi ir siunčiami į belaisvių stovyklas. Tačiau vėliau, jau po mėnesio, visi lietuviai karininkai ir kariai galėjo laisvai vykti į Lietuvą. Vokiečiai nedarė jokių kliūčių.

Karininkas A. Juozapavičius, informavus batalioną, kurį laiką pasiliko Vitebske ir buvo Leituvos Tarybos įgaliotinis Oršos srityje tvarkyt pabėgėlių lietuvių reikalam. Jis registravo pabėgėlius ir ruošė grįžimui į laisvą Lietuvą. Tačiau tą darbą dirbo trumpai. 1918 lapkričio pradžioje atvyko į Vilnių ir tuojau pat įstojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę.

1918 lapkričio 11 buvo sudaryta pirmoji Lietuvos vyriausybė, kurios ministeriu pirmininku ir krašto apsaugos ministeriu buvo paskirtas prof. Voldemaras (1883-1944). Krašto apsaugos viceministeriu buvo pakviestas rusas generolas Kondratavičius. Prof. A. Voldemaras, kaip krašto apsaugos ministeris, savo adjutantu paskyrė karininką A. Juozapavičių.

Lietuvos kariuomenės organizavimas buvo delsiamas. 1918 lapkričio 21 jaunieji karininkai, karininko A. Juozapavičiaus ir kitų vadovaujami, pirmajai Lietuvos vyriausybei įteikė ultimatumą paspartinti mūsų kariuomenės organizavimą ir pašalinti rusą generolą Kondratavičių. Karininkas A. Juozapavičius su kitais pasirašė tą ultimatumą.

(Bus daugiau)

Massachusetto atstovų rūmų priimtas rezoliucijas Lietuvos reikalu pasirašo gubernatorius F. Sargent. Iš k. į d. P. Staneiis, atstovų rūmų narys Charles Tagmina s, kurio iniciatyva priimta rezoliucija, gubernatorius ir Worcesterio šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Jonas Jutkevičius.

Gundymų pasiūla ir apgaulė

Šį trečiadienį su Pelenų diena prasideda Gavėnia . Gavėnios pasninko ir atgailos meto pirmam sekmadieny mišių evangelija primena gundymus. Kristus buvo gundomas paversti akmenis duona, apreikšti stebuklu nežemišką savo galią, pasidaryti pasauliniu valdovu. Kiekvienas iš tų gundymų buvo vis daugiau gundąs.

★

Duonos gausumas būtų sotinęs minias. Be savo prakaito ir triūso, be darbo. Darbas gi žmogui nuskirtas ne tiktai kaip išsilaikymo priemonė, bet ir kaip atgaila. Verčiant akmenis duona, būtų prieštarauta Dievo lėmimui valgyti duoną iš savo prakaito. Galima darbą palengvinti technikos pažanga, geresne organizacija, tarpusavio pagalba, bet negalima išlikti be darbo. Jei darbas yra ir visai lengvas, vistiek jis turi būti jungiamas su mintim, kad atgailaujama. Pirmasis Kristaus gundymas norėjo atgailą panaikinti ir žmones ištvirkinti pertekliuje ir tinginystėje.

★

Stebuklai turėjo žmones žavėti ir teikti jiem pramoginio pomėgio. Šokti nuo šventyklos viršaus ir nesusitrenkti į akmenį. Tai jau nepaprasta išdaiga — maloni pasižiūrėti ir nustebti, pataikaujanti minios smalsumui. Ji turėjo žmonių dėmesį nukreipti nuo dieviškosios galios, suniekinti Dievo galybę, apsireiškiančią stebuklais tikėjimui tvirtinti. Norėjo stebuklus pakeisti cirko akrobatika, o Dievą kažkokiu juokdariu.

Ir šiandien iš tikėjimo daug kas taiso juokus, gi tokius stebuklus, kuriuos mokslo autoritetai atsisako gamtiškai išaiškinti ir katalikų Bažnyčia po rūpestingo tyrinėjimo pripažįsta, tebenori laikyti "gamtos akrobatika" . . . Antrasis gundymas griovė tikėjimą.

★

Pasaulio karalystės ir jos garbingumo siūlymas gundė valdoviškumo aistrą. Tai stipri pagunda: niekam nesilenkti. Ar tikrai niekam? Gundymas reikalavo pagarbinti gundytoją — tai buvo sąlyga. Buvo galima pasidaryti pasaulio valdovu, pasidarius gundytojo tarnu. Bet jam buvo pasakyta, kad jis tarnaus Viešpačiui, nes nėra tokios būtybės, kuri nebūtų palenkta Aukščiausiai Būtybei.

Tretysis gundymas siūlė Dievą paneigti. Dievo neigimas ir ligi šiol yra palikęs pačiu didžiuoju gundymu.

★

Žmogui yra apmaudus priklausymas betkam. Jis norėtų būti absoliučiai nevaržomas, visiškai laisvas. Savarankus valdovas. Nebūtinai karališkame ar prezidentiškame soste. Sostu yra kiekvieno žmogaus širdis, į kurią giliai yra įsmigęs kuždesys nesilenkti Dievo įstatymam, kad būtų nusilenkta gundytojui — priimta jo sąlyga: man tarnausi.

★

Dykumos dvasia, rodos, tebestovėtų ant gundymo kalno ir rodytų viso pasaulio karalystes. Prieš jas apleipsta ne viena širdis. Tokios atrodo jos žavics ir trauklios: karalystė tuščios garbės ir puikybės, karalystė užgintos meilės, karalystė pikto liežuvio . . . Yra daug tų karalysčių, kurios užvaldo žmogaus protą ir širdį. Dažnas tada tariasi esąs viešpats, daręs ką nori, bet iš tikrųjų virsta gundytojo valdiniu.

★

Gavėnios — atgailos ir pasninko — metas yra tam, kad pasitikrintume, kam tarnaujame, ir kad sustiprintume dvasios jėgas ir pasiryžimą savo Dievą garbinti ir Jam vienam tetarnauti.

Mūsų liudijimas . . .

(atkelta iš 2 psl.)

Švenčiant 51-mą nepriklausomybės šventę, sveikinu Amerikos lietuvius, kviesdamas viltingai ir darniai žiūrėti į ateitį ir sustiprinti ryžtą kovoje su bolševizmu iki galutinės pergalės.

Amerikos Lietuvių Tarybos vardu sveikinu mūsų tautos sūnus ir dukras, išsiblaškiusius plačiame pasaulyje, ir linkiu sutvirtinti viltį sulaukti Lietuvai laisvės.

Broliam ir sesėm pavergtoje Lietuvoje, Sibiro taigose, Kazachstano tyruose, bolševikų kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose linkiu stiprybės ir ištvermės sulaukti laisvės aušros.

JONAS JAŠKAUSKAS

LEMTINGOS DIENOS

APYSAKA

(24)

Dar kiek pasvarsčiusi, pertraukė darbą ir atsisėdusi parašė:

"Gerbiamas Pone,

Labai atsiprašau už trukdymą, bet patikėkite, jog turiu svarbų ir neatidėliotiną reikalą. Pats Dievas taip norėjo, kad šį laišką siųsčiau per tą patį berniuką, kurio dėka mes susipažinom. O ta pažintis labai reikšminga, bent man . . .

Labai norėčiau rytoj Jus matyti. Jei galėtumėt, atneškit pieno duoklę, ir mes susitiksim.

Prašau atleisti, kad drįstu trukdyti, bet reikalas tikrai labai svarbus.

Jus gerbianti Stefa Pševilskaitė".

Laiškelį įdėjo į voką ir, užrašiusi Jono pavardę, pasidėjo ant stalo. Atleidusi prieš tą vaiką buvusius žmones ir priėmusi jo atneštą duoklę, berniuką pasišaukė į tolimesnį kampą ir paklausė:

— Ar atsimeni tą poną, kuris, vieną kartą man tave barant, užtarė?

— Atsimenu.

— Ar galėtum jam įduoti mano laišką?

— Galėčiau.

— Tik turi niekam nepasakyti, nuo ko ir kam laišką neši. Aš nenoriu, kad kas apie tai žinotų.

— Aš niekam nepasakysiu.

— Gerai! Mes liksime draugais, ir aš tavęs daugiau niekada nebebarsiu, — paėmė nuo stalo laišką ir paduodama tarė: — Kuo nors gal ir aš tau atsilyginsiu.

Rytojaus dieną Stefa laukė pasirodant Jono. Dažnai peržvelgdavo žmones, bet jo vis nesimatė. Jau kelios moterys liko eilėj, o jo vis nebuvo. Tik baigiant visus atleisti, jis pasirodė ant slenksčio. Stefa truputį lyg sumišo, širdis pradėjo smarkiau plakti.

— Ar jis patikės manim? . . . Kaip aš jam turėčiau išaiškinti, kad suprastų ir patikėtų?

Atleidusi paskutinę moterį, belaisviui liepė išvežti pieną į ledaunę ir eiti pietų. Paėmęs pilnus pieno indus, belaisvis išėjo. Išėjo ir paskutinė moteris. Liko tik Jonas ir Stefa.

— Kaip gerai, kad jūs manęs paklausėte ir atėjote.

— Juk rašėte, kad turite svarbų reikalą.

— Taip! Reikalas tikrai svarbus . . . Jei patikėjote ir atėjote, prašau tikėti ligi galo.

— Kodėl jūs manote, kad aš galėjau neateiti?

— Turėjote pagrindo manim netikėti. Žinau, jog daug apie mane esat girdėjęs, ir tai ne mano naudai.

— Maža ką žmonės pašneka, negi gali visų supaisyti.

— Deja, negaliu tų kalbų paneigti, — atsidūsdama pasakė Stefa, — nes . . . — ir užsikirto, negalėdama toliau kalbėti. Stengėsi susivaldyti, bet matė, kad jai tai sunkiai vyksta. Kiek apsiraminusi, tęsė toliau: —Ne tam jus pakviečiau, kad save teisinčiau. Yra kitas, daug svarbesnis reikalas, liečiąs ne mane asmeniškai, o . . .

— Mane? — paklausė Jonas.

— Jus, mane ir visus . . .visus lietuvius.

— Koks tai reikalas? — susidomėjo Jonas.

— Kai jūs pirmą kartą čia buvote, prasitarėte apie Lietuvos ateitį. Tada aš jumis patikėjau, ir dabar tuo gyvenu, nes po to, ką pergyvenau, nebesimato gyvenimo prasmės. Jūs tada man atidarėte akis, ir pamačiau, kas esu ir kuo turiu būti. Vėliau ilgai galvojau, o po to iš pagrindų pakeičiau savo gyvenimo būdą. Dabar noriu gyventi iš griuvėsių atsikeliančiai Lietuvai. Žinau, kad laisvės veltui niekas neduos — ją reikia iškovot. Tada ir jūs taip sakėt. Esu moteris, gal su ginklu rankoj nebūsiu naudinga, bet juk yra ir kitų kovos būdų. Šiandien jus pakviečiau norėdama pranešti, kad prie tos kovos noriu prisidėti ir aš, kiek dabartinės sąlygos man leidžia. Aš esu parūpinusi ginklų, kuriuos noriu jums perduoti.

— Kokių ginklų? . . . Kur? . . . — nustebo Jonas.

— Jūs žinote dvaro pirtį prie ežero?

— Pastebėjau.

— Ten yra paslėpta aštuoniolika šautuvų, du revolveriai ir nemažas kiekis šovinių. Būtų labai gerai, jei jūs visa tai sutiktumėte paimti savo žinion.

— Bet iš kur ir kaip jie ten atsirado?

— Apie tai leiskite kol kas nutylėti. Nenoriu įvelti kitų žmonių.

— Jūs turite patikimų draugų?

— Nevisai taip! Tik tiek, kad jie napavojingi.

— Ar tie ginklai iš vokiečių sandėlio?

— Taip! Jie iš ten!

— Neklausinėsiu, kaip jūs juos išgavote, tai jūsų asmeninis sugebėjimas. Tik pasakysiu, jog apie jų buvimą žinojome ir mes, bet negalėjome sugalvoti, kokiu budu galėtume juos išgauti.

— Tai jums jie reikalingi? — nudžiugusi paklausė Stefa.

— Kaip nebus reikalingi! Neseniai juk sakėt, kad laisvės veltui niekas neduos, ją reikia iškovoti. Šiandien, žinoma, ginklų mes dar negalėsim vartoti, bet gera juos turėti, ateičiai.

— Labai džiaugiuosi jūsų norus atspėjusi.

— Džiaugiuosi ir aš. Džiaugsis ir mano draugai, sužinoję apie tokį laimikį. Bet kaip ir kada juos reikia paimti?

— Kaip, tai gal jūs geriau sugalvosite, o paimti galima kiekvieną naktį ir būtinai iki šeštadienio. Vėliau žmonės gali atrasti, ir mes jų nebegautume.

— Būtinai šiąnakt paimsime!

— Bet, kad ginklus parūpinau aš, geriau nutylėkit

— Kodėl? Ar nepasitikite mūsų santūrumu?

— Nenoriu, kad žmonės greit pakeistų savo nuomonę apie mane, nes dar nedaug padariau gero.

— Negaliu gi jūsų nuopelnų prisiskirti sau. O gero jūs padarėte daugiau negu mes visi. Jei jūs pageidaujate, aš turiu tylėti, bet mumis galite pilnai pasitikėti.

— Neturiu jokio pagrindo jumis nepasitikėti, bet manau, jog bus geriau, jei iki tam tikro laiko paliksiu nuošaliai.

— Mes esam kalbėję apie jus anksčiau, manydami, jog, dirbdama pas vokiečius, galėtumėte būti mums naudinga ir, laikui atėjus, daug padėti. Neapsirikome. Jūs tai įrodėte daug greičiau, negu mes galėjome tikėtis.

— Ar nepagalvojote, kad jūsų veikimui galiu būti pavojinga?

— Galvojome ir apie tai, bet prieš įtraukdami į bendrą darbą, būtume gerai ištyrę, o esant reikalui jus įtikinę, jog esate lietuvė.

— Užteko mūsų vieno susitikimo, kad aš suprasčiau, kas esu, tik, deja, per vėlai, — atsiduso pasakiusi.

— Kodėl per vėlai?

— Tai liečia tik mane asmeniškai. Aš jau minėjau, jog žmonių kalbų paneigti negaliu.

— Labai atsiprašau, savo klausimu palietęs jums nemalonią temą.

— Užmirškime apie tai! Kas praėjo, nebesugrįš . . . Dabar gyvenkime ateičiai.

— Ir tikėkim, kad ji bus šviesi! Tačiau leiskite atsisveikinti. Reikia susirūpinti tuo "karo grobiu", kurį jūs laimėjote. Mes privalome kuo greičiausiai jį sutvarkyti. Beje, ateinantį sekmadienį jaunimas rengia mažą iškylą į mišką, lyg gegužinę. Ar nenorėtumėte dalyvauti?

— Šiandien tą klausimą palikime neišspręstą. Aš dar turėčiau kiek pagalvoti.

— Tai gal sekmadienį susitiksime prie bažnyčios, ir jūs jau būsite apsisprendusi?

— Gerai . . . prie bažnyčios!

Po darbo Stefa, grįžusi į savo kambarį ir nusaugojusi, kad Francas išėjęs, nuėjo į Hanso butą ir sutvarkė sandėlio duris.

(Bus daugiau)

Ar galim kritikuoti ano meto lietuvius veikėjus

Lietuva prof. dr. David disertacijoje (4)

JONAS JASYS,
NEW LONDON, CONN.

Baigiamosios pastabos

Mano iki šiol atpasakoti faktai ir mintys yra išrankioti iš šios didelės ir kruopščios prof. David studijos. Išrankiojau tik dalį Lietuvą ir lietuvius liečiančios, tiesiogiai su akcija už nepriklausomybės pripažinimą susijusios, medžiagos. Visi aprašomieji įvykiai vyksta Didžiojo karo, rusų revoliucijos, Vokietijos kapituliacijos, taikos konferencijos fone, kurį prof. David liečia, kiek reikalinga jo disertacijos užsibrėžtam klausimui išryškinti. Aš visa tai praleidžiu, nes kitaip straipsnis turėtų eiti per laikraštį bent pusmetį. Dėl tos pačios priežasties praleidžiu ir mūsų brolių latvių bei estų kovas dėl nepriklausomybės pripažinimo. Jos dažnai ėjo atskirai nuo mūsų politinių kovų. Jom disertacijoje skirta nemaža vietos. Dėl tos ir kitų priežasčių negaliu čia minėti ir kitų Lietuvą ir lietuvius disertacijoje liečiančių dalykų: spaudos draudimo, 1905 m. revoliucijos, kovos su lenkų įtaka, Vilniaus seimo, Lietuvos tarybos nepriklausomybės skelbimo, vokiečių reakcijos, vokiečių ir sovietų Lietuvos pripažinimo, Brastos sutarties, Uracho istorijos, rusų emigrantų Paryžiuje prieš Lietuvą nukreiptos veiklos. Plačiau nepaminiu mūsų reikalui veikusių amerikiečių — prof. Bender, komisionieriaus Young, Mc Adoo ir kt.; visai neminiu Baltijos valstybių priešo John Spargo veiklos ir jo įtakos Wilsonui. Praleidžiu Amerikos lietuvių kultūrinio gyvenimo apybraižas, diskusijas dėl jų skaičiaus. Negaliu plačiau pavaizduoti Amerikos lietuvių neparastų nuopelnų, siekiant Lietuvai nepriklausomybės. Praleidžiu ir 1916 lapkričio 1 Amerikoj buvusią Lietuvos dieną, kuriai Wilsonas iš karto priešinosi, bet, lietuviam išgavus kongreso rezoliuciją, ją paskelbė.

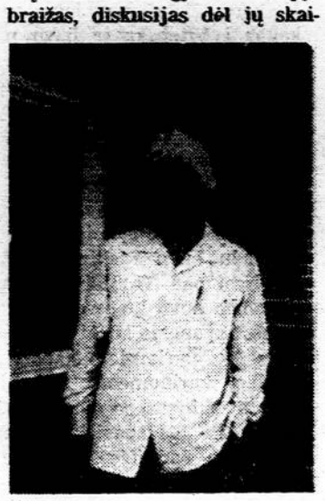

Dr. William M. David, Jr. kai 1955 m. Indijoje buvo užaugines barzdą ir nusifotografavo su turbanu.

Čia padarysiu tik porą pastabų.

Disertacijoje nurodyta, kad jau 1834 Amerikoje ėjo lietuvių kalba laikraštis (periodical). Iš pastabos išnašoje matyti, kad remiamasi E. Robert Park 'The Immigrant Press and its Contrtrol", New York, 1922. Bet Lietuvių Enciklopedija X t. 44 psl. pirmojo laikraščio datą paduoda 1874. Gal korektūros klaida?

Apie Lietuvių dieną prof. David rašo, kad "lietuvių pastangos buvo apvainikuotos pasisekimu — surinkta 10,000 dol., kurie buvo išsiųsti lietuvių tautinei tarybai Lozanoje per valst. dep-tą". Jis tai vadina pasisekimu, nes anksčiau buvusios lenkų ir žydų dienos davusios tik ne daugiau kaip po 5,000 dol. Tačiau Liet. Encikl. X t. 56 psl. sako, kad Lietuvių dienoje buvo surinkta 130,000 dol. ir įteikta Raud. Kryžiui, kuris, pridėjęs dar savo 100,000 dol., aukas išsiuntė Lietuvon 1919 (sutrukdęs JAV įstojimas į karą).

Negalima sutikti su prof. David viena per griežta užuomina išvadose, kad "Baltijos tautų atstovus galima tik kritikuoti už jų naivumą". Esą, jie neišnaudojo to, ką lenkai ir rusai išnaudojo ir laimėjo. Anot prof. David: "Joks patriotas lietuvis asmeniškai (in personal way) nepasiekė House (pulk., įtakingas Wilsono patarėjas. J. J.) ar Wilsono, kas būtų galėję lengvai privesti prie skirtingų reuzultatų. Amerikos Baltijos mažumų vadai buvo politiškai naivūs žmonės, kurie manė, kad reikalas turėtų būti nuspręstas remiantis abstrakčia teisės idėja ar prezidentui bei sekretoriui pateiktomis peticijimis. Jie padarė puikų įspūdį tiem pareigūnam, pas kuriuos turėjo audiencijas, bet jiem nepasisekė tų pareigūnų įtikinti, kad persvarstytų tą politiką, kuri smerkė Baltijos valstybes likti nepripažintomis . . ." Esą, Hooveris ir McAdoo asmeniškai paveikė valstybės sekretorių Hughes, ir šios priemonės reikėję imtis anksčiau.

Negalima kaltinti prof. David už tokią išvadą, bet reikia pasakyti, kad ji yra per griežta, o ypatingai per griežtas baltiečių vadų laikymas politiškai naiviais. Ypač Amerikos lietuvių vadai to neužsitarnavo. Tiesa, lietuviai neturėjo Bakhmetevų ir Paderewskių, kurie, jiem mirus, prezidento įsakymu būtų palaidoti Arlingtono tautinėse kapinėse. Bet ir su mažesniais žmonėmis buvo prieita ir prie Wilsono, ir prie jo sekr. Tumulty, ir prie kitų pareigūnų. Net ir McAdoo ar kongresmaną Chandler, komisionierių Young, prof. Morrison ir kitus Wilsono valstybės departamentas ignoravo, su jų rekomendacijomis nesutiko ir į memorandumus neatsakinėjo. Kaltas administracijos užsispyrimas ir nelogiškumas: Lenkijai, Suomijai ir net savu laiku Armenijai buvo taikomas tautų apsisprendimo principas, o Lietuvai, Latvijai ir Estijai jis buvo iškeistas į "Rusijos nedalomumo principą".

Šiaip disertacija yra labai įdomi, turi nemažos istorinės vertės, ir būtų gaila, jei ji nebūtų išspausdinta. Ją išspausdinti, veikiant lietuviam, latviam ir estam drauge, būtų nesunku. Jos autoriaus adresas: Dr. William M. David, Jr., Chairman, Political Science Department, Western Maryland College, Westminster, Maryland 21157.

Dail. Kazimieras Žoromskis — Nuotr. V. Maželio

Dail. Kazimiero Žoromskio paroda Clevelande

New Yorko centre — Manhattane — gyvenąs dail. Kazimieras Žoromskis diena iš dienos tapo savo studijoje. Sukūrė visą eilę naujų paveikslų. O paveikslai skatina rengti parodas.

Šiuo metu — vasario 22-23— jo tapybos kūrinių paroda bus Clevelande. Parodą rengia ir globoja Clevelando LB apylinkė. Paveikslai bus išstatyti naujosios lietuvių parapijos (Nek. Prasidėjimo) salėje.

Ką jis parodys toje parodoje?

Šiai parodai dailininkas paima kūrinių bent iš kelių savo laikotarpių. Jis simpatingai tapo gėles. Tai jo vasaros džiaugsmas. Rodos, be gėlių vazonėlių negalima jokia K. Žoromskio paroda. Prie tų gėlių puokštės pridės ir ekspresionistinio abstrakto ir dabartinio abstrakto, kur dominuoja skelbimų lentų motyvai. Viso sudarys per 30 paveikslų. Visi nauji, nerodyti parodose.

Rudenį, spalio 11-19, Chicagos Čiurlionio galerijoje rengiama kita paroda. Taip pat pramatoma paroda ir Manhattano galerijoj, kur anksčiau buvo išstatyti jo kūriniai. Toji galerija Kalėdų švenčių metu buvo surengusi kolektyvinę parodą, kurioje dalyvavo ir K. Žoromskis. Iš parodos jo kūrinių pardavimui pasiėmė Moderniojo Meno muziejaus pardavimo galerija.

Pažanga

— Kaip praleidai savaitgalį?

— Buvau tokių atsilikusių baliuje, kur visi šoko dar susikabinę.

PROF. JUOZAS BALČIKONIS

(1885.III.26 — 1969.II.5)

Vilniuje vasario 5 mirė prof. Juozas Balčikonis, sulaukęs 85 metų amžiaus. Jis buvo žymus kalbininkas, lietuvių kalbos žodyno redaktorius, pedagogas, vertėjas, Mokslų Akademijos narys. Mirė po sunkios ir ilgos ligos.

Buvo pašarvotas Mokslų Akademijoje Vilniuje, palaidotas savo gimtajame bažnytkaimyje Eriškiuose, vasario 7.

Kilęs iš Aukštaičių

Velionis buvo aukštaitis, gimęs 1885 kovo 26 Eriškių bažnytkaimyje, Ramygalos valsčiuje, Panevėžio apskrityje. Pradžios mokslą baigė Ramygaloje, gimnaziją — Panevėžyje, studijuoti išvažiavo į Petrapilį, kur 1911 baigė filosofijos mokslus.

Įsijungia į lietuvišką spaudą

Baigęs mokslus, nepasiliko kur Rusijoje, bet grįžo į Lietuvą, 1912-1913 dirbo Vilties redakcijoje. Bendradarbiavo spaudoje nuo 1908. Rašė įvairiais slapyvardžiais, daugiausia spausdino eilėraščių.

Mokytojas

Pagrečiuje su spaudos darbu pradėjo mokytojauti įvairiose mokyklose. Mokytojavo nuo 1913 Vilniuje, Kaune, Voroneže. Po I pasaulinio karo, atstačius Lietuvos nepriklausomybę, buvo mokytojas Panevėžyje, gimnazijos direktorius, mokytojų seminarijos direktorius.

Profesorius

Nuo 1924 profesoriavo Lietuvos Universitete Kaune. Iš to darbo pasitraukė 1930. Į universitetą grįžo tik po II-jo pasaulinio karo. Antru kartu Lietuvą okupavus rusam, jis Vilniaus universitete ėmėsi dėstyti kalbos dalykus.

Žodyno redaktorius

Daugiausia laiko ir energijos J. Balčikonis skyrė lietuvių kalbos žodynui redaguoti. Kaip žinia, tokį didelį ir išsamų mokslinį žodyną buvo pradėjęs organizuoti prof. K. Būga. Jam mirus, darbas kurį laiką taip ir laukė naujų žmonių.

Tik 1930 buvo įsteigta lietuvių kalbos žodyno redakcija. Čia ir pradėjo dirbti J. Balčikonis. Jis suorganizavo darbininkų kadrą, labai praplėtė kartoteką ir suredagavo I, II ir dalį III tomo. Žodynas yra labai didelis, išsamus, pradėtas leisti prieš II pasaulinį karą ir dabar tebeleidžiamas.

Moksliniame darbe

J. Balčikonis nesitenkino tik darbu žodyne, jam rūpėjo ir literatūrinė lietuvių kalba. Nuolat ją pucselėjo, taisė, saugojo, kad lietuvių kalbos dvasia būtų gryna. Turtindamas lietuvių kalbos literatūrą, jis surinko ir suredagavo kalbininko profesoriaus Jono Jablonskio raštus — 5 tomus, parengė ir fotografiniu būdu išleido senųjų kalbos paminklų — Petkevičiaus katekizmą, suredagavo vysk. Valančiaus raštus.

Pasakų vertėjas

Jaunimui stingant literatūros, dar prieš pirmąjį pasaulinį karą pradėjo versti į lietuvių kalbą įvairius autorius. Išvertė daugiausia pasakų.

Išvertė J. Verne "Kelionė aplink pasaulį per 80 dienų" (dvi laidos), Anderseno pasakos, Hauffo pasakos (dvi laidos), Brolių Grimų pasakos (dvi laidos), M. Baluckio — Aukso dievaičiai.

Bitininkas

Po mokslinio darbo jis poilsio ieškojo savo bityne. Buvo žymus bitininkas, net iš Amerikos išsirašydavo įvairių bičių rūšių. Su bitėm, žinoma, buvo ir medaus propaguotojas.

Balčikonio reikšmė

Šalia prof. J. Jablonskio anais laikais Balčikonis buvo pagrindinis dėstytojas universitete. Jis išaugino visą eilę mokytojų, kurie vėliau mokyklose skleidė lietuvių kalbos kultūrą ir meilę.

Dar didesnė kaip pedagogo reikšmė iškyla antrais bolševikinės okupacijos metais. Profesoriavo ir atsilaikė prieš rusų kalbos spaudimą. Jis studentam įskiepijo lietuvių kalbos meilę ir paskatino ja rūpintis, ją ugdyti. Tie jo mokiniai ir išsaugojo iki dabar lietuvių kalbą švarią ir gražią.

Ir Lietuvių kalbos žodyne jis paliko neišdildomą savo vardą kaip organizatorius bei redaktorius.

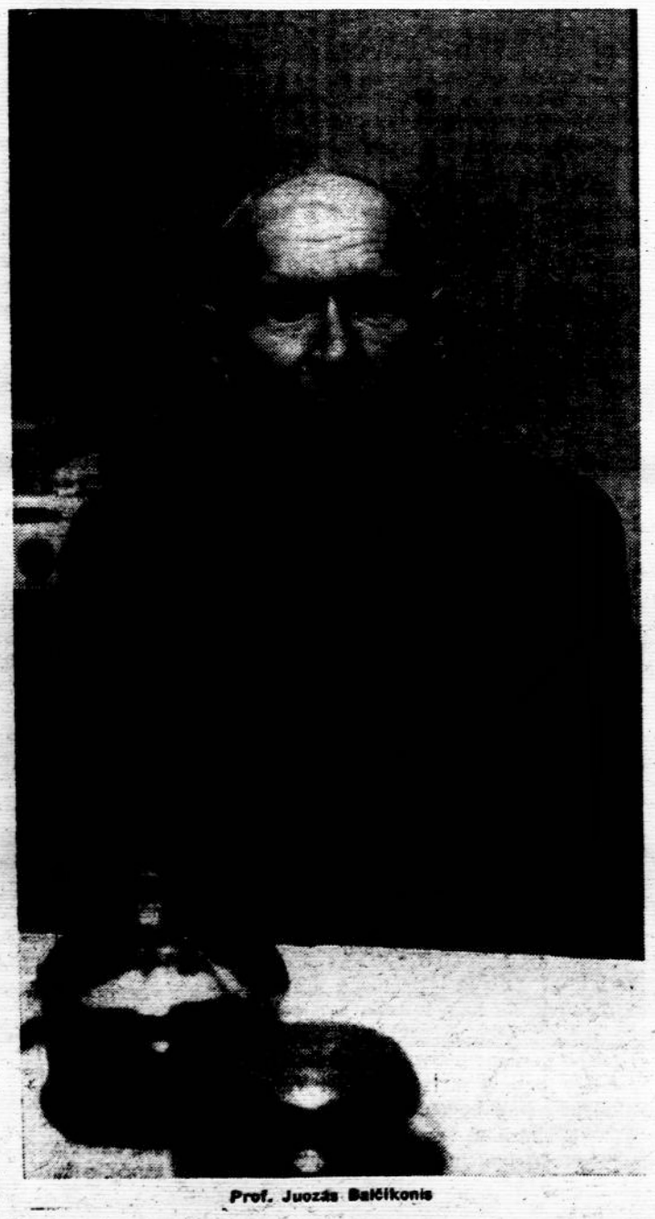

Prof. Juozas Balčikonis

APIE ŽURNALISTĄ JONĄ KARDELĮ

(1893 gegužės 26 — 1969 vasario 10)

Ar daug kam žinoma, kad jis buvo medikas, biologas ir muzikas?

Jonas Kardelis, tas aukštas aukštas vyras, mirė vasario 10 Montrealyje, Kanadoje. Mirė vėžio liga, sunkiai sirgęs porą paskutinių metų, spaudai atidavęs daug daug metų. Jis mėgo tą savo darbą, išlaikė žurnalistinį padorumą, rūpinosi lietuviškais reikalais ir parodė lietuvišką bičiulystę. Visiem paliko šviesų įspūdį.

Montrealyje apie 20 metų redagavo "Nepriklausomą Lietuvą", Kaune buvo "Lietuvos Žinių" vyr. redaktorius. Girdėjom, kad jis mėgsta muziką, bet niekas nežinojo, kad jis čiut ne daktaras, kad jis vadovavo ligoninėm, organizavo medicininę pagalbą Zarasam, kad studijavo biologiją!

★

Jonas Kardelis gimė 1893 gegužės 26 Girdžiūnų kaime, Rimšės valsčiuje, Zarasų apskrityje. Pradinį mokslą baigė Rimšėje, Zarasuose baigė vidurinę mokyklą ir 1911-1915 vidurinę medicinos mokyklą Vilniuje, kur gavo gydytojo padėjėjo laipsnį. Tuo pačiu laikuprivačiai mokėsi muzikos.

1915 mobilizuotas į rusų kariuomenę, kaip medikas dirbo įvairiuose frontuose. Į Lietuvą grįžo 1918 lapkričio mėn. ir, sustojęs tėviškėje, pradėjo triūsti besikuriančios Lietuvos labui. Organizavo medicininę pagalbą Zarasam, dirbo net ligoninėje, kartu organizavo ir chorus, vadovavo net trim choram. Vargoninkavo.

Išlaikęs privalomus brandos atestato egzaminus, nuo 1923 iki 1928 Kaune studijavo biologiją, botaniką, geografiją.

Žurnalisto darbe

Lietuviškoje spaudoje bendradarbiavo nuo 1908 metų, rašė įvairiuose laikraščiuose. Į "Lietuvos Žinių" dienraštį pakviestas 1923. Čia buvo redaktorius, vyr. redaktorius. Dienraštį išaugino, išgelbėjo iš skolų.

Pirmos bolševikinės okupacijos metu jam buvo pavesta suorganizuoti Vilniuje valstybinę filharmoniją. Buvo jos direktoriumi. Vokiečių okupacijos metais buvo Vilniaus metrikacijos skyriaus viršininku.

Pasitraukęs į Vakarus, gyveno Vokietijoje. Iš ten atvyko į Montrealį ir čia nuo 1949 sausio 5 ėmė leisti "Nepriklausomą Lietuvą". Tik sunkiai susirgęs pasitraukė iš to darbo, pasiliko garbės redaktoriumi. Redagavimą perėmė H. Nagys.

Velionis dar veikė visoje eilėje organizacijų, gyvai reiškėsi Lietuvių Bendruomenėje. Anais "Lietuvos Žinių" laikais kartais jis buvo palinkęs į kairę, bet tremtis jį ištiesino. Jis buvo patriotas ir tolerantingas, radęs kontaktus su visais, kurie dirbo Lietuvai. Buvo pareigos žmogus ir jautriai paslaugus.

Velionies našlei — solistei E. Kardelienei — ir kitiem artimiesiem reiškiame užjuojautą!

(Red.)

Ateities žurnalas naujose rankose

Pranešama, kad Ateities žurnalo redakcija ir administracija sudaryta Chicagoj, kai dvejų metų terminas pasibaigė New Yorke sudarytai redakcijai. Pirmasis šių metų numeris išeis pavėluotai. Jis jau spausdinamas Chicagoje, nors jį dar redagavo A. Sabalis New Yorke.

Naujuoju redaktorium sutiko būti Jonas Šoliūnas, 6641 So. Albany, Chicago, Ill. 60629. Visą medžiagą Ateičiai jau galite siųsti jam.

Naujuoju administratorium yra Juozas Polikaitis, 7235 So. Sacramento, Chicago, Ill. 60629. Prenumeratą ir mokestį prašome siųsti jam.

Kadangi MAS yra Ateities leidėja, tai visų moksleivių vardu norim išreikšt gilią padėką buvusiam redaktoriui Antanui Sabaliui ir visam jo redakciniam kolektyvui. Taip pat nuoširdi padėka buvusiam administratoriui Kaziui Vainiui. Tikimės, kad buvusi redakcija neatsisakys padėti naujajai.

Naujoji laukia medžiagos! Administracija — prenumeratų ir aukų! Nedelskite.

Garbė Kristui!

MAS centro valdyba

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

6818 So. Western Avenue
Chicago, Illinois 60636
Telef. 778-6901

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA kreipiasi į Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvius ir kviečia:

1. Aktyviai dalyvauti Vasario 16 d. minėjimuose,

2. Priimti rezoliucijas Lietuvos bylos reikalu ir perduoti jas valdžios pareigūnams,

3. Gausiai paremti piniginę auką Amerikos Lietuvių Tarybą, kuri dalį surinktų lėšų skiria Vyriausiajam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui paremti kovą dėl Lietuvos laisvės.

4. Visas surinktas ar pavienes aukas siųsti tiesiog Amerikos Lietuvių Tarybai — 6818 So. Western Ave. Chicago, Ill. 60636 arba įteikti per šio laikraščio redakciją.

Amerikos Lietuvių Taryba

Redakcijos pastaba: Dėl siautusios sniego pūgos New Yorke aerodromai keletą dienų neišleido ir nepriėmė lėktuvų. Tad ir šis oro paštu siųstas pranešimas redakciją pasiekė tik vasario 15. Patalpinam šį pranešimą nors ir dabar, nes kai kuriose kolonijose Vasario 16 minima šį savaitgalį. Taip pat primename, kad dar neaukoję Altui Vasario 16 proga, auką gali persiųsti ir per laikraščio redakciją.

Sostinės lietuviai minėjo Vasario 16

JAV sostinės lietuviai, kurių ten pagal Lietuvių Enciklopediją yra apie 250, vasario 9 minėjo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo šventę. Minėjimą pradėjo lotyniškomis iškilmingomis mišiomis Washingtono katedroje, su progai pritaikintu angliškų pamokslu, kad suprastų ir kiti tikintieji. Bažnyčioje vidurinė suolų eilė buvo rezervuota lietuviam. Buvo gražu žiūrėti, kad nemažas būrys moterų ir mergaičių su tautiniais drabužiais dalyvavo mišiose ir ėjo prie komunijos. Pamaldom pasibaigus, vargonam akompanuojant, buvo sugiedotas Lietuvos himnas.

Tuoj po pamaldų viešbuty įvyko banketas ir minėjimas. Prie garbės stalo sėdėjo Lietuvos atstovas Juozas Kajeckas su žmona, banketui ir minėjimui vadovaujant Barbora Darlys, senatorius Thomas J. Dodd, apaštališkojo delegato sekretorius lietuvis prel. Petras Silvinskas, Lietuvos atstovo patarėjas

WASHINGTON, D.C.

Stasys Bačkis su žmona, Amerikos Balso lietuvių skyriaus pirmininkas K. Jurgėla ir kt. Banketas pradėtas JAV himnu ir prasminga prel. P. Silvinsko invokacija, nes jis maldavo Visagalį, kad greičiau praeitų šaltoji vergijos žiema ir ateitų šviesus laisvės ir taikos pavasaris.

Užkandus, pagrindines kalbas pasakė senatorius Thomas J. Dodd ir Lietuvos atstovas J. Kajeckas. Sveikino taip pat latvių ir estų atstovai. Po rezoliucijų Elena Jurgėlaitė gražiai padainavo tris lietuviškas ir vieną anglišką dainą. Minėjimas baigtas tautos himnu. Pastebėtas kultūringas publikos laikymasis kalbų metu, nors ji sėdėjo prie stalų, prie nebaigtų valgyti skanėstų ir neišgertų kavos puodukų, bet kalbėtojų klausėsi tyli ir susikaupusi. Be to, minėjimo programa nebuvo perdaug ištęsta.

Lietuvos atstovo J. Kajecko kalba

pasakyta minint Vasario 16-tąją š.m. vasario 9 Washington viešbutyje, Washington, D.C.

*

Susirinkome paminėti 51-mą Lietuvos valstybės atstatymo paskelbimo sukaktį. Sakau, atstatymo, nes faktiškai Lietuvos valstybė gyvavo šimtmečiais, nuo Mindaugo laikų. Senoji Lietuva buvo Rusijos pagrobta 18-to šimtmečio pabaigoje. Tačiau toji ilgametė aneksija lietuvių tautos laisvės troškimo užgniaužti neįstengė. Sukilimas sekė sukilimą.

Jei iki 19-to šimtmečio vidurio mūsuose dar vyravo bajoriškos Lietuvos valstybės idėja, suprasta glaudžiu santykiavimu su Lenkija, tai antroje to šimtmečio pusėje pradėjo reikštis nauja Lietuvos valstybės samprata. Ja sekant, atstatyta naujoji Lietuva turėtų apimti visą lietuvių apgyventą plotą ir būti tvarkoma demokratiniais pagrindais, be luomų skirtumo. Ši naujoji samprata tiek sustiprėjo, kad 1917 rugsėjo 18-22 lietuvių tautos atstovai Vilniaus konferencijos rezoliucijoje konstatavo tautos ryžtą atstatyti nepriklausomą Lietuvos valstybę, pagristą demokratiniais pagrindais, etnografinėse ribose. Gi Lietuvos nepriklausomybės 1918 metų akte, kurį šiandien minime, Lietuvos Taryba paskelbė "atstatanti nepriklausomą demokratiniais pagrindais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje."

Nepriklausomybės paskelbimas, to meto sąlygomis, buvo drąsus ir ryžtingas žygis. To akto pasekmėje tauta įsijungė nelygion kovon dėl nepriklausomybės ir ją laimėjo.

Iš Lietuvos gaivintojų ir kovotojų dėl jos teisių šiemet ypač primintinas prieš keletą savaičių miręs Vasario 16 akto signataras, ilgametis Lietuvos diplomatinės tarnybos narys, ministeris Petras Klimas. Prisimindami tą garbingą Lietuvos sūnų-kankinį, mes kartu su pagarba prisimename ir kitus Lietuvos kūrėjus bei kovotojus dėl Lietuvos.

Sovietų valdovai, smurtu ir jėga aneksavę Lietuvą, primetė jai rusiškos sampratos idėją. Ja sekant, Lietuvos šeimininkai yra ne lietuviai, bet Maskvos valdovai. Lietuvos valstybei skiriamos funkcijos apribotos. Lietuvių tauta degraduota į etninės mažumos statusą. Lietuvos valstybės pavadinimas tik iš vardo tepaliko. Tačiau Lietuva tebėra gyva pavergtų tautiečių širdyse, kaip neseniai pasitvirtino tebesanti gyva Čekoslovakija ir kitos pavergtos tautos.

Kada ant Lietuvos nusileido ilgoji vergovės naktis, šios Lietuvai draugiškos šalies valstybės pasekretoris Sumner Welles vyriausybės ir žmonių vardu Pabaltijo valstybių okupaciją pasmerkė. Po to, Lietuvos Dienos proga, metai po metų JAV vyriausybė išreikšdavo smurtu pagrobtos Lietuvos okupacijos nepripažinimą. Reikšta viltis, kad Lietuvai vėl nušvis išsiilgtos laisvės rytas. Aš neabejoju, kad ta šaunioji tradicija bus tęsiama ir naujosios administracijos. Washingtoniečių Vasario Šešioliktosios minėjimas šiemet gan ankstyvas. Tad nenuostabu, kad tokio pareiškimo šiai progai nesuspėta gauti.

Dabartinis JAV prezidentas Lietuvos bylos reikalu ne kartą yra padaręs palankių pareiškimų. Antai pereitų metų spalio mėnesį jis pareiškė: "Mes visi norime, kad JAV išliktų didžiausia pasaulio galybė. Mes taip pat viliamės, kad Lietuva atgaus laisvę ir nepriklausomybę. Su Dievo ir jūsų pagalba mums pasiseks kryžiaus žygis už Amerikos didybę ir Lietuvos laisvę." Mes prezidento Nixono šaunų pareiškimą didžiai vertiname. Prisimintinas taip pat jo inauguracijos proga pasakytoj kalboj pabrėžimas, kad "No man can be fully free while his neighbor is not."

Šios šalies senatas ir atstovų rūmai taip pat metai po metų pabrėžia Lietuvai padarytą skriaudą ir palaiko lietuvių viltį sulaukti Lietuvos laisvės aušros. Kapitoliuje šiemet, kaip ir kitais metais, vasario 18 Lietuva bus iškilmingai paminėta.

Mes didžiai dėkingi ir senatoriui Thomas J. Dodd už pakartotinį atsilankymą pas mus ir už pakartotinius Lietuvos prisiminimus senate.

Visiem Lietuvos draugam ir geradariam mes esame didžiai dėkingi už Lietuvos okupacijos nepripažinimą ir Vasario Šešioliktosos proga reiškiamą pakartotinę moralinę paramą pavergtai lietuvių tautai. Lietuvos laisvės kelias nusagstytas kliūtimis. Jis gal ilgas, bet garbingas, didingas ir kilnus, kaip mūsų protėvių.

Man belieka palinkėti, kad laisvieji lietuviai vieningai tęstų kovą dėl Lietuvos.

Putnam, Conn.

Spaudoje buvo skelbta, kad N. Prasidėjimo Marijos Seserų sodyboje savaitgalių susitelkimo data moterim: kovo 7-9. Prašom atkreipti dėmesį, kad **data pasikeitė. Susitelkimas moterim: vasario 28 — kovo 2** antras gavėnios sekmadienis. Praveda prel. V. Balčiūnas.

Mergaitėm moksleivėm—gimnazistėm: kovo 14-16. Praveda tėvas A. Jurgelaitis, O. P., Providence College profesorius.

Laukiam atvykstant, nes savaitgalių susitelkimas yra proga įsisavinti Evangelijos dvasią, sąmoningiau ir pilniau atkurti save Kristuje.

Susitelkimo reikalais kreiptis: Sister M. Palmira, Villa Maria, Thompson, Conn. 06277. Telef. (203) 923-9004.

Savaitgaliui mokestis: besimokančiom mergaitėm 10 dol., moterim — 20 dol. Jei kas negali mokėti, visvien atvykite, susitarsime.

Philadelphijoje L. Bendruomenė surengė bendravimo pietus. Nuotr. iš k. į d. Juozas Bobelis, Vincas Salčiūnas, Balys Raugas kalba LB apylinkės pirm. Algimantas Gečys, Leonas Kaulinis, kleb. kun. Jurgis Degutis, Vytautas Matonis, Vytautas Volertas, Gediminas Surdėnas, Julija Adomonienė ir Marytė Kaulinytė. Nuotr. K. Čikoto

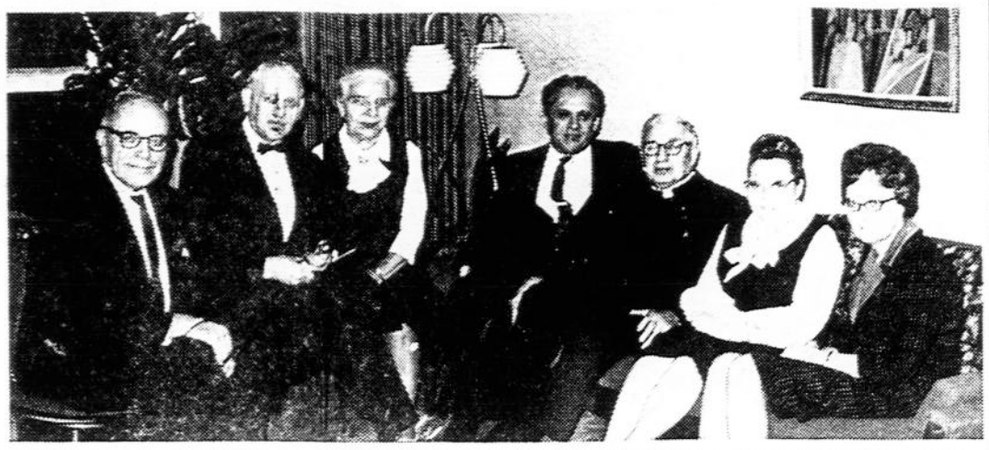

Pranciškonų kultūros židinio reikalu Philadelphijoje organizuojamas komitetas, kuris prieš Velykas tikisi paskelbtis savo planus. Nuotr. iš k. į d. Antanas Vezys, Antanas Salys, Marija Vasienė, Vincas Mačiūnas, tėv. Viktoras Gidžiūnas, Liuda Norvaišienė, Sofija Salienė. Nuotr. K. Čikoto.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

PHILADELPHIA, PA.

Jubiliejinių metų komitetas, sudarytas iš Philadelphijos ir pietinės New Jersey LB apylinkių narių, savo veiklą pratęsęs iki birželio vidurio, sparčiai dirbo, kad Vasario Šešioliktoji būtų reikšmingai atšvęsta.

Sausio 30 Pennsylvanijos gubernatorius Raymond P. Shafer priėmė lietuvių delegaciją ir įteikė jai proklamaciją, skelbiančią Vasario 16-tąją Lietuvos nepriklausomybės diena Pennsylvanijoj. Delegaciją sudarė Gabrielius Mironas, Aušra Mačiulaitytė Zerr ir leitenantas Jonas Matonis, neseniai grįžęs iš Vietnamo fronto. Gubernatorius buvo apdovanotas LF išleistu sidabriniu medaliu ir pakviestas dalyvauti ekumeninėje maldos dienoje už Baltijos valstybes birželio 15.

Kita delegacija, sudaryta iš Teresės Gečienės ir Aušros Mačiulaitytės Zerr, tuo pačiu tikslu vasario 10 lankėsi pas Philadelphijos burmistrą James H. Tate.

Vasario 15 per radiją buvo transliuojama lietuviška muzika su atitinkamais komentarais. Buvo perduotos lietuviškų operų ištraukos ir simfoninė muzika.

Vasario 16 mišios už pavergtą Lietuvą buvo aukojamos šv. Kazimiero ir sv. Jurgio parapijų bažnyčiose. Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje mišios už Lietuvą bus aukojamos vasario 23, 10:30 val. ryto. Philadelphijos rotušės (City Hall) šiaurinėje pusėje vasario 17 buvo iškelta lietuviška trispalvė šalia Amerikos ir miesto vėliavų.

Iškilmingas minėjimas įvyks vasario 23, 3 val. popiet, Drexel instituto Student Activities salėje, Chestnut ir 32nd St. Invokacijai pakviestas prel. dr. V. Martusevičius. Pagrindines kalbas pasakys: W. Thacher Longstreth, Philadelphijos Chamber of Commerce vykdomasis vicepirmininkas ir miesto tarybos narys; ir kun. Jonas Jutkevičius iš Worcesterio, didelis vyčių veikėjas ir LB tarybos narys. Meninę programą atliks New Yorko vyrų choras, vadovaujamas muziko Vytauto Strolios; tautinius šokius šoks šeštadieninės mokyklos šokėjai ir "Žilvinas", vadovaujamas Esteros Bendžiūtės.

Minėjimo programa rūpinasi Vincas Šalčiūnas; scenos dekoravimu — Petras Vaškys ir Jonas Skladaitis; audiencijomis ir delegacijomis — Jonas Stiklorius ir Algimantas Gečys; rezoliucijomis — dr. Vytautas Mikėnas; informacija bei propaganda — Kazimieras Čikotas, Teresė Gečienė ir Snieguolė Jurskytė. Aukų rinkimą tvarko finansų komisijos pirmininkas Juozas Ardys, primindamas, kad aukos bus renkamos aukų lapais iš anksto, prie įėjimo į salę.

Visa Philadelphijos ir jos apylinkių visuomenė maloniai kviečiama įsijungti į Lietuvos nepriklausomybės minėjimą.

Darbingas susirinkimas

Philadelphijos ir pietinės New Jersey LB apylinkių bendrame susirinkime sausio 26 buvo aptarti bendruomeninio gyvenimo rūpesčiai. Išspręstas Vinco Krėvės vardo šeštadieninės mokyklos priešgaisrinės apsaugos reikalas. Nutarta įrengti atsarginį išėjimą iš mokyklos patalpų, esančių Šv. Andriejaus parapijos salės antrame aukšte. Lėšomis rūpinsis abi LB apylinkės. Radijo valandėlės — Bendruomenės Balso finansiniam ir programos turinio reikalam palengvint sudarytas komitetas. Nutarta bent porą kartų per metus išleisti informacinį biuletenį anglų kalba, informuojant lietuviškai nebekalbančius tautiečius apie lietuvišką veiklą bei planus.

Šis susirinkimas, kuriam pirmininkavo Vytautas Volertas, buvo gausus dalyviais, pasiūlymais ir naudingais sprendimais.

Pagerbtas choras ir jo vadovai

Philadelphijos ir pietinės New Jersey LB apylinkės vasario 2 Šv. Andriejaus parapijos salėje suruošė pietus atgaivintam "Vilties" chorui pagerbti. Dalyvavo didelis būrys lietuviškos visuomenės. Philadelphijos LB pirmininkas Algimantas Gečys pasveikino susirinkusius. Vytautas Volertas pristatė choristus ir jų ilgametį chorvedį Leoną Kaulinį, o taip pat ir buvusį chorvedį — dabartinį Šv. Andriejaus bažnyčios vargoninką Vytautą Matonį. Jonas Skladaitis, kurio iniciatyva šis pagerbimas buvo suruoštas, buvo paprašytas įteikti padėkos lentelę Leonui Kauliniui ir LB ženklelius Šv. Andriejaus parapijos klebonui Jurgiui Degučiui ir Vytautui Matoniui.

Po prakalbų programėlę atliko jaunimas. Akordeonu lietuviškų melodijų pagrojo Rimas Juzaitis. Trys mergaitės — Danutė Juzaitytė su gitara, Danutė Bakanaitė ir Ingrida Gudėnaitė — padainavo keletą liaudies dainelių. Moksleivių ateitininkų orkestrėlis kavutės metu linksmino susirinkusius. Programą užbaigė pats choras, sudainuodamas kelias dainas.

Skanius pietus šiam pagerbimui paruošė mielos, nenuilstančios talkininkės — Bronė Impolėnienė, Valerija Maka-

(nukelta į 6 psl.)

IŠ VISUR

— **Vasario 16 minėjimuose** dalyvauti ir kalbėti pakviesti šie Vliko valdybos nariai: pirmininkas dr. J. K. Valiūnas — Chicagoje, vicepirmininkas dr. B. Nemickas — Rochesteryje, sekretorius R. Kezys — Elizabethe (N.J.), vald. narys A. Budreckis — Detroite ir Windsore. (E.)

— **Lietuvos Vyčių centro valdybos** po praėjusio visuotinio seimo Philadelphijoje ketvirtas posėdis numatomas kovo 30, Verbų sekmadienį, Youngstown, Ohio, globojant Mid-Central Distriktui. Dar du posėdžiai įvyks Newarke, N. J.: birželio ir rugpiūčio mėn.

— **Ruošiamame leidinyje** "Lietuvių švietimas Vokietijoje 1945-49 m." tilps aprašai šių vaikų darželių: Blombergo, Dillingeno, Eckerndoerfės, Eichstaetto, — Rebdorfo, Euteno, Flensburgo — Muetzelburgo, Gluekstadto, Greveno, Haunstetteno (Augsburgo), Hochfeldo (Augsburgo), Ingolstadto, Itzehoe, Kempteno, Kielio, Klein — Wittensee, Landshuto, Maxhuettės, Memmingeno, Merbecko, Mueldorfo, Reppnerio, Rotenburgo, Traunsteino, Wagenreutho, Watenstedto ir Wehneno. Kas turėtų istorines apžvalgas ir fotografijų tokių vaikų darželių, kurie auksčiau nesuminėti, malonėkite skubiai atsiųsti leidinio redaktoriui Pasaulio Lietuvių Archyvo adresu: 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636. Kad leidėjui paaiškėtų leidinio tiražas, maną pirkti šį leidinį prašomi rašyti Kultūrai Remti Draugijai, 7026 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

— **Argentinoje, Rosario Lietuvių bendruomenės** visuotiniam susirinkime išrinkta nauja valdyba: J. Papečkys — pirmin., P. Daugis — vicepirm., L. Samauskienė — sekr., V. Seniūnas — sekr. padėjėjas, T. Plepys — ižd., J. Guzas — ižd. pad. Valdybos nariai ir parengimų komisija: J. Plepienė, U. Vinciūnienė, V. Zagreckienė, V. Palaikienė, E. Guzienė. Revizijos komisija: M. Klimas — pirm., A. Misevičius — sekr., J. Stašauskas — narys, A. Latvėnas — mokesčių rinkėjas. Visuotinio susirinkimo nutarimu šios valdybos sąstatas galioja dviejų metų laikotarpiui.

— **Prof. dr. Jokūbas Stukas,** Lietuvos Vyčių centro valdybos pirmininkas, pasakė kalbą apie Pabaltijo tautų tragediją vasario 11 Rochelle Park, N.J. Rotary Club nariam. Neseniai tokia tema kalbėjo ir Secaucus, N. J. Rotary Club nariam. Prof. Stukas jau kelintą kartą kalba Rotary ir Lions klubam, nes jiem priklauso žymesni prekybos vadai, kuriem svarbu žinoti apie mūsų tautos priespaudą ir sunkią būklę.

— **Inž. Kostas Dočkus,** JAV LB centro valdybos iždininkas, prašo visas LB apylinkes kuo greičiau atsiskaityti su centro valdyba už pereitų metų solidarumo įnašus. Solidarumo įnašus ir kitas centro valdybai skirtas lėšas iždininkas prašo siųsti adresu: K. Dočkus, 1901 So. 49 Court, Cicero, Ill. 60650.

Mielas lietuvi, paremk lietuvių pranciškonų pastangas pastatyti KULTŪROS ŽIDINĮ New Yorke. Įsigytas žemės sklypas Highland Blvd., Highland Parke, Brooklyn, N. Y. Baigiami ruošti pastatų planai. Laukiam talkos! — Aukas prašom siųsti lietuvių pranciškonų vienuolynui 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

Michigano valstybės gubernatorius William G. Milliken pasirašo Lietuvos nepriklausomybės proklamaciją ir Michigane paskelbė Lietuvos nepriklausomybės dieną. Iš k. į d. Rimas Sukauskas, kun. Alfonsas Babonas, Dalia Gaižutytė, gubernatorius W. G. Milliken įteikia proklamaciją E. Paurazienei, jų tarpe Aldona Mikailaitė, toliau Vladas Selenis.

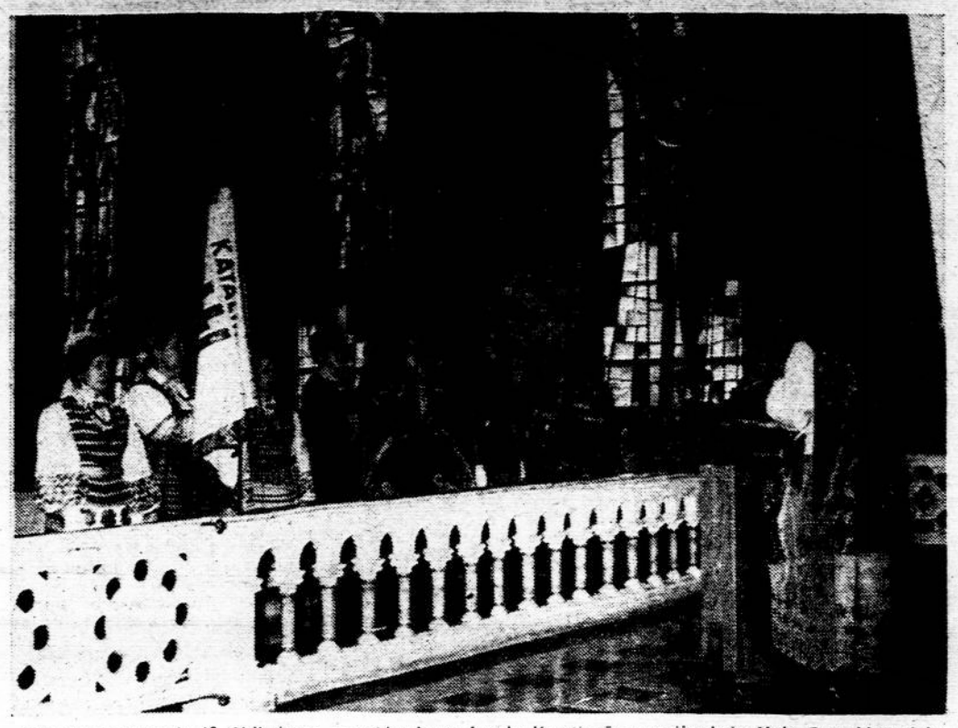

New Yorko vasario 16 iškilmingos pamaldos buvo Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje. Pamaldose dalyvavo organizacijų vėliavos. Pamokslą sako kun. V. Pikturna. Nuotr. P. Ąžuolo.

New Yorko tautinių šokių grupė, šokusi Lietuvos nepriklausomybės minėjime vasario 16 Webster salėje — Manhattane. Nuotr. B. Kisieliaus

LRKSA IŠMOKA SAVO NARIAM SEPTINTĄ DIVIDENDĄ

Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimo Amerikoje direktorių tarybos nutarimu, šių metų kovo mėnesį nariam bus išmokėtas iš eilės septintasis dividendas. Dividendus gaus nariai, kurių pažymėjimai (certifikatai) yra išduoti prieš 1967 sausio 1 ir kurie galiojo 1968 lapkričio 30.

Pažymėtina, kad nedaugelis fraternalinių organizacijų moka savo nariam dividendus, o Katalikų Susivienijimas yra pirmoji lietuvių fraternalinė organizacija, pradėjusi savo nariam dividendus mokėti.

Dividendų mokėjimą užtikrina Susivienijimo tvirta finansinė padėtis.

Taip pat pažymėtina, kad Katalikų Susivienijimas jau pavertė tradicija Kalėdų švenčių proga mokėti pinigines dovanas nariam, sulaukusiem 85 ir daugiau metų amžiaus. Praeitų Kalėdų švenčių proga tokios dovanos išmokėtos 106 nariam. Tai parodo, kiek Susivienijimo narių yra sulaukusių gilios senatvės.

Katalikų Susivienijimas turi moderniai sutvarkytus pažymėjimus (policies) pilnamečiam ir jaunamečiam: turi pašalpos skyrių šelpti nariam ligų ir suženidimų nelaimėse: taip pat turi labdarybės fondą šelpti suvargusiem nariam, našlėm ir našlaičiam.

Į Katalikų Susivienijimą pilnamečiais nariais priimami asmenys nuo 16 metų amžiaus, o jaunamečiais nariais gali būti įrašomi nuo gimimo dienos iki 16 metų amžiaus.

Apsidrausti galima sumai nuo 500 dol. iki 25,000 dol. Mokesčiai yra prieinami; jie mažesni už kai kurių kitų fraternalinių ir komercinės apdraudos bendrovių mokesčius.

Susivienijimas teikia ir lengvatų: aplikantam nereikia mokėti įstojimo mokesčio; už sveikatos patikrinimą — egzaminaciją, kuriem tai reikalinga, centras duoda kredito iki keturių dolerių; pažymėjimai galioja nuo pirmų mokesčių įmokėjimo ir įregistravimo centro įstaigoje, ir tokio nario mirties atveju pilna apdraudos suma išmokama pašalpgaviui arba pašalpgaviam.

Pažymėjimai yra trejopi: išmokėjimas grynais pinigais, apmokėta apdrauda ir pratesto termino apdrauda.

Katalikų Susivienijimas turi gražių nuopelnų ne tik savišalpos, bet ir tautinėje bei kultūrinėje srityje. Dar carinio režimo laikais Susivienijimas kovojo už lietuvių tautos teises protestais ir memorandumais; organizavo pirmąsias lietuvių mokyklas Amerikoje ir leido reikalingus vadovėlius. Aukomis rėmė lietuvių švietimo įstaigas Amerikoje ir Lietuvoje. Ir šiais laikais Katalikų Susivienijimas nuoširdžiai remia Lietuvos išlaisvinimo akciją.

Dėl to lietuviam vertėtų stoti į Katalikų Susivienijimą, jame apsidrausti ir apdrausti savo šeimų narius. **M. Z.**

Žinios iš Kanados

MONTREAL, QUE.

Su a.a. Jonu Kardeliu, Nepriklausomos Lietuvos garbės redaktoriumi, viešas atsisveikinimas įvyko penktadienį, vasario 14. Laidotuvių pamaldos buvo šeštadienį. Mirė aprūpintas ligonio sakramentais. Ilgai sirgo.

TORONTO, ONT.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo visuotinis metinis akcininkų susirinkimas įvyko vasario 9. Išklausius pranešimus, patvirtinus balansus, padalintas pelnas: Toronto šeštadieninei lituanistinei mokyklai — 500 dol.; Prisikėlimo parapijai — 500; ateitininkų stovyklai — 100; skautų stovyklai — 100; "Aušros" klubui — 200; Toronto lietuvių vaikų namam, kartu ir darželiui — 250; tėvų pranciškonų gimnazijai — 100; Vasario 16 gimnacijai — 100 "Vyties" klubui — 100; Kanados LB. šalpos fondui — 50 dol.; Tautos Fondui — 50. Taigi kultūriniam reikalam šiemet paskirta 2,050 dol. Iš valdybos šiemet išėjo dr. Čepas ir V. Kolyčius. Čepas perrinktas ir naujai išrinktas K. Čepaitis. Paskolų komisijon perrinktas Sakalas. Vieton išėjusio iš revizijos komisijos A. Kiškio išrinktas J. Stankaitis.

J. Varanavičius iš Hamiltono išrinktas Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo reikalų vedėju. Jis yra diplomuotas ekonomistas, Vokietijoj, Grevene, buvęs prekybos mokyklos direktorium.

P. Baltuonis iš Montrealio suruošė įdomią paredą. Tai dirbiniai iš medžio, ilgai gulėjusio vandeny. Vaizdavo žmones, gyvulius, gėles ir kitus gyvus ir negyvus daiktelius. Tokią parodą gali suruošti tik dailininkas — skulptorius su lakia vaizduote ir gerais nagais. Lankytojų buvo daug. Daug eksponatų buvo ir parduota.

Viešasis susisiekimas Toronte pabrango. Autobusai ir požeminis traukinėlis ligi šiol ėmė vieną dolerį už 5 bilietėlius. Dabar jau ima 1 dol. už 4. Tai jau kelintą kartą susisiekimą miestas brangina.

Spaudos balius suorganizuotas Tėviškės Žiburių, kaip kasmet, taip ir šiemet turėjo didelį pasisekimą. Tai gal populiariausias balius, kada užpildomos pagrindinė ir šalutinės salės.

Didelė parama lietuviškai veiklai

Prel. L. Mendelio dviguba sukaktis (3)

PREL. L. TULABA

Nuo šio pirmo mano apsilankymo užsimezgė tarp mudviejų bičiulystės ryšiai. Man ir Kolegijai tai buvo tikra Dievo palaima. Jame radau artimiausią savo draugą, kurio patarimai, pamokymai, o kartais ir broliški įspėjimai man yra tikroji gyvenimo mokykla ir ramstis. Kolegija jame rado ne tik didžiausią geradarį, bet ir tikrą tėvą. Tikrai Dievas jį mums davė. Mano širdyje yra vienas nuolatinis rūpestis ir klausimas: "Quid retribuam, pro omnibus quae ipse retribuit nobis?" Kaip atsilyginsiu už visa tą gera? Nei aš, nei Kolegija tikrai nepajėgsim jam atsilyginti. Bet jis to iš mūsų tikriausiai ir nelaukia. Dievas jam atlygins.

1949 Mount St. Mary kolegija jam, kaip alumnui, už nuopelnus kolegijai ir Bažnyčiai suteikė teisių garbės daktaro laipsnį. Neužmiršo jo ir bažnytinė vyriausybė. Už darbus ir nuopelnus Bažnyčiai, Baltimorės arkiv. Francis Keough rekomenduojant, Šv. Tėvas Pijus XII 1952 suteikė jam popiežiaus rūmų prelato titulą ir privilegiją. Garbės jis niekada nesiekė. Titulams didelės reikšmės neteikė. Vyresniesiems nepataikavo. Visada ir visur paisė darbų ir nuopelnų, o ne kalbų ir gyrimo.

Mūsų tautą Dievas palaimino kunigijoje. Jei Maironis šviečia šviesiausia žvaigžde poezijoje, jei Krupavičius yra žiburys iš žiburių visuomeninkuose, tai prel. L. Mendelis toks yra altoriaus tarnyboje. Kartą prel. Krupavičius , priimdamas savo parapijoje vyskupą, taip kalbėjo: "Ekscelencija, kai jaunas buvau, savo jėgas aukojau tiesiog mūsų tautai. Galvojau ir tikėjaus, kad į senatvę turėsiu progos atsitarnauti ir Dievuliui. Deja, jėgų neturiu. Jaučiu, kad klebono naštą man yra per sunki...Prašau tat ją nuimti nuo mano pečių ..." Prel. L. Mendelis savo jaunas jėgas aukojo visų pirma tik altoriaus tarnybai. Jis nepasižymėjo visuomeniniame darbe. Apie jį spauda nedaug rašė. Nes jis visas buvo paskendęs tyliame apaštalavimo darbe. Jį pavergė, jį pasisavino gražioji Šv. Alfonso bažnyčia. Bet čia jis išaugo ir iškilo nemažiau didis negu tie, kurie skraido po plačius visuomeninio darbo plotus.

Būtų tačiau neteisinga manyti, kad prel. Liudvikas nesidomėjo visuomenine veikla, kad jis nesisielojo pasaulio ir lietuviškomis problemomis, kad jis neprisidėjo prie jų sprendimo. Pasaulio ir lietuviško gyvenimo reikalai Šv. Alfonso bažnyčioje buvo gyvi. Jie buvo jaučiami ir girdimi prel. Liudviko pamoksluose, jo daromose rinkliavose ir jo bei parapiečių maldose. Gal dėl to tikintieji taip mėgsta jo pamokslus, kad jie yra ne abstraktūs, bet gyva dabarties gyvenimo kalba.

Visos lietuviškos vienuolijos iš prel. Liudviko ir iš Šv. Alfonso bažnyčios patyrė gausios paramos. Lietuvių koplyčia Washingtono šventovėje iš prel. Liudviko ir iš Šv. Alfonso bažnyčios gavo tokią paramą, kokios nė viena kita lietuviška parapija Amerikoje nėra davusi. Žinau, kad, jei šiandien mes turime ir džiaugiamės turėdami tokią lietuvių koplyčią Washingtono šventovėje, tai už visa tai, šalia vysk. V. Brizgio, didžiausias dėkui tenka prel. L. Mendeliui ir a.a. kun. J. Čepukaičiui. Ir dabar rengiamos lietuviškos koplyčios Šv. Petro bazilikoje Romoje vienas iš didžiausių rėmėjų taip pat yra prel. Liudvikas.

Jis sielojosi ir sielojasi Šv. Rašto vertimo naujos laidos išleidimu. Tam tikslui jau prieš daugelį metų jis davė didelę sumą. Čia aš viešai prisiimu kaltę, kad toji laida nepasirodė. Laiko stoka neleidžia man šio didelio darbo įvykdyti. Jei Dievas leistų atsitraukti nuo visų einamų pareigų, gal mano gyvenimo dar užtektų tokiai laidai parengti. Nekalbu čia apie Kolegiją ir apie paramą, kurią ji gauna iš prel. Liudviko. Vien to užtektų, kad jis įeitų į Lietuvos istoriją, kaip didysis lietuvis.

Kasmet prel. Liudvikas aplanko Romą. Kolegija yra jam tartum savi trumpo poilsio namai. Jo atsilankymas Kolegijoje visada palieka neužmirštamas žymes bei atminimą. Kasmet jis keliauja po senąją Europą. Lanko šventoves. Renka medžiagą savo pamokslams ir pastoraciniams laiškams. Kas nors kada nors juos gal surinks ir išleis. Tai bus įrodymas, kad prel. Liudvikas galėjo būti ne tik nuostabus kunigas, bet ir talentingas rašytojas.

Už viską dėkodamas Dievui, kuris jam buvo gausus savo malonėmis, prel. Liudvikas yra dėkingas taip pat ir visiem tiem, kurie jam nuoširdžiai talkino ir talkina jo sunkiame darbe. Daug dėkingumo jis jaučia savo širdyje prel. Dubinskui, kuris per 19 metų dirbo su juo Šv. Alfonso parapijoje; savo broliui kun. Jonui, kuris taip pat eilę metų jam buvo pagelbininku; taip pat kitiems buvusiems ir esamiems Šv. Alfonso parapijos vikarams: kun. J. Antoszewskiui, kun. K. Pugevičiui, kun. A. Dranginiui ir k. Tikrasis tačiau prel. Liudviko angelas sargas buvo ir yra jo sesutė Felicija. Be jos pagalbos jo gyvenimas būtų buvęs daug sunkesnis, ir vargu ar jis būtų pajėgęs tiek padaryti, kiek yra padaręs. Felicija prel. Liudvikui yra ir šeimininkė, ir sekretorė, ir slaugė, ir ramstis visuose sunkumuose. Su ja prelatas dalinasi džiaugsmais ir skausmais. Už ją jis kasdien dėkoja Viešpačiui, kaip už didelę jam suteiktą dovaną.

Keturiasdešimt turtingų kunigystės metų. Jis juos praleido tikrai kaip tikras Dievo kunigas. Ir buvo jis tūkstančiams tikra Dievo dovana. Kame jo kunigiško gyvenimo sėkmės priežastis? Aišku, kad daug kas prel. Liudviko gyvenime priklauso nuo jo nepaprastų gabumų, nuo jo didelio darbštumo, nuo jo stipraus ryžto. Bet neklystu teigdamas, kad jo kunigiško gyvenimo sėkmės pagrindinė priežastis yra jame veikianti ypatinga Dievo malonė. Jo gilus tikėjimas, jo didelis pamaldumas Švenčiausiam Sakramentui, o taip pat Dievo Motinai Marijai, buvo anas nuolatinis ryšys, kuris jungė jį su Dievu ir leido dangiškom malonėm gausiai tekėti į jo sielą. Nedaug kas pažįsta vidinį prel. Liudviko gyvenimą. Bet tie, kurie jį pažįsta, nesistebi jo laimėjimais ir neklausia: Iš kur tai?

Keturiasdešimt prasmingų metų. Bet mes esame dar labai jo reikalingi. O jis yra pilnas noro dar dirbti ir aukotis. Viename iš savo paskutinių laiškų man jis rašė, jog yra pasiryžęs tęsti savo darbą, kol Dievas duos jėgų ir galimybės.

70 metų amžiaus. Metų skaičius jau nemažas. Nueitas kelias gana ilgas. Bet prel. Liudviko dvasia dar vis jauna. Entuziazmo ir dinamizmo dar jis pilnas. Todėl ir norisi linkėti: "Mielas Liudvikai! Nesustok, nepaliauk, gyvenk, dirbk. Dangus Tavęs laukia, bet jis amžinas. Būk dar su mumis, nes mes praeinantys. Būk mums, kaip buvęs šviesus žiburys, rodąs kelią į žmogišką tobulumą ir kunigišką šventumą."

SESUO MARIJA DOMICELĖ, SSC

Šv. Kazimiero seserų kongregacija vėl neteko vienos narės: sausio 22, širdies smūgio ištikta, mirė sesuo Domicelė.

Po penkiasdešimt šešerių metų darbuotės jos sveikata pradėjo silpnėti ir gyvumas išseko.

Sesuo Marija Domicelė

Seselė Domicelė, tada dar Uršulė, gimė Lietuvoje, Gurbešėlio kaime. Duktė Mato Jankaus ir Kotrynos Jakelaičiūtės. Į vienuolyną atvyko iš Dievo Apvaizdos parapijos Chicagoje. Pirmus įžadus padarė 1915 rugpiūčio 15. Tais pačiais metais išvyko į Šv. Kazimiero parapiją Philadelphijoj. Vienuolyne ėjo šeimininkės pareigas ir buvo bažnytinių drabužių siuvėjos padėjėja. 1963 apsigyveno Juozapo-Marijos viloje, Newtown, Pa., kur atlikinėdavo lengvesnius darbelius, besirengdama minėti vienuolinio gyvenimo auksinį jubiliejų (1965 rugpiūčio 16).

Darbavosi Šv. Kryžiaus ligoninėj Chicagoj ir šiose parapijose: Švenč. Marijos Gimimo, Aušros Vartų, Šv. Antano, Cicero, Ill., Dievo Apvaizdos, Visų Šventų, Šv. Mykolo ir Šv. Kazimiero, Chicago Heights, Ill., Šv. Kryžiaus, Mt. Carmel, Pa., Šv. Juozapo, Scranton, Pa., Šv. Kazimiero, Providence, R. I. Paskutines gyvenimo dienas praleido Juozapo-Marijos viloj, Newtown, Pa.

Sesers Domicelės klasės draugės ir visos seselės, prisimindamos jos darbštumą, lietuvišką tvirtumą ir ryžtingumą, meldžia Viešpatį suteikti jos sielai tą pažadėtą laimę, kuri yra prirengta Jį mylintiem ir Jam ištikimai tarnaujantiem.

Tegu ilsisi seselės Domicelės siela Viešpaties ramybėje, o amžinoji šviesa tešviečia jai per amžius danguje. **Š.K.K.S.**

Toli pramato

— Malonus pone, kiek dabar laiko? — klausia jaunuolis pagyvenusį vyrą.

— Atsiprašau, bet negaliu pasakyti. Mat, jeigu atsakysiu, tai jau užsimezga pažintis. Tamsta pakviesi mane iš mandagumo kavos, o aš, atsilygindamas — pas save, o ten mano gražioji duktė ir jūs galite susimylėti ir panorėsite tuoktis; — tai kaip aš galėsiu leisti dukterį už vyro, kuris net laikrodžio neturi?

Svyruoja be vėjo

Kaziukas su tėveliais grįžta iš šeštadieninės mokyklos parengimo. Pastebėjęs gatvėje girtą žmogų, nustemba:

— Žiūrėk, mamyt, vėjo nėra, o tas žmogus svyruoja.

Philadelphia, Pa.

(atkelta iš 5 psl.)

rauskienė ir Benedikta Misliauskienė. Rūpestingai, kaip bitelės, į stalus valgius padavinėjo vyresniųjų skaučių būrelio narės.

Kaziuko mugė

Skautų rankdarbiai, audiniai iš Chicagos, drožiniai, knygos ir plokštelės bus suvežti į Šv. Andriejaus parapijos salę per Kaziuko mugę, kuri įvyks kovo 2, tuoj po lietuvišku mišių. Mugėje veiks šiltų valgių užkandinė, kavinė ir loterija.

Skautai maloniai kviečia Philadelphijos ir jos apylinkių lietuvius aplankyti Kaziuko mugę, įsigyti tautodailės dirbinių, pasivaišinti ir praleisti sekmadienio popietę skautiškoje nuotaikoje.

Įėjimas į mugę nemokamas.

Lietuviai meno pasaulyje

— Philadelphijos LB valdyba rengia dail. Vytauto Igno darbų parodą. Jos atidarymas su paskaita ir vaišėmis įvyks kovo 1, 7:30 val. vak., Lietuvių Banko patalpose. Atidarymo metu su dailininku ir jo darbais supažindins Philadelphijoj gyvenąs grafikas Romas Viesulas. Paroda tęsis vieną savaitę, iki kovo 8. Parodos ruošimo reikalais rūpinasi LB valdybos vicepirmininkas dr. Vytautas Klemas.

— Sulptorius Petras Vaškys sukūrė Martin Luther King vaško skulptūrą, kuri yra pastatyta Philadelphijos vaško muziejuje, šalia kitų Amerikos istorinių asmenybių statulų. Apie šį skulptoriaus darbą skelbė Philadelphijos amerikiečių radijas ir spauda. Visur buvo pabrėžta, kad Petras Vaškys yra lietuvis. Šia proga reikia pažymėti, kad visos statulos vaško muziejuje, kuris buvo atidarytas 1963, yra Petro Vaškio darbai.

— Labai įdomi akvarelių, piešinių ir grafikos paroda vyksta Pennsylvania Academy of the Fine Arts galerijoj. Parodoje išstatyti 320-ties Amerikos dailininkų darbai. Jų tarpe yra ir lietuvio grafiko Romo Viesulo trys kūriniai. Parodą galima lankyti iki kovo 2, kiekvieną dieną, išskyrus pirmadienius, nuo 10 val. ryto iki 5 v. popiet ir sekmadieniais nuo 1 val. iki 5 val. popiet. **S.M.J.**

Kaip geriausia galime atžymėti šiuos 1969 metus?

Šie metai yra Lietuvių Švietimo ir Šeimos Metai. Lietuvių Fondas kasmet skiria vis didesnes sumas lietuvių švietimui bei kultūrai. Fondas sudaro pagrindą išlikti lietuviškai šeimai išeivijoje. Tad geriausiai ir prasmingiausiai šiuos metus atžymėsime ir save įamžinsime įstodami į Lietuvių Fondo narius. Lai būna šie metai ir LIETUVIŲ FONDO METAIS. Kas dar neatlikome savo šventos tautinės pareigos — atlikime ją šiais metais. Lietuvybei Fondas iki šiol yra paskyręs 68 tūkst. dol. Virš ½ mil. dol. Fondan sudėjo 2100 išeivijos lietuvių iš viso laisvojo pasaulio. Tai LF pionieriai. O kur dešimtys tūkstančių išeivijos kitų lietuvių? Ar jie abejingi LF tikslams? Tokių gali būti nedidelė dalis. Daugelis dėl kasdieninių darbų bei rūpesčių neprisirengia tos pareigos atlikti. Kiti atidėlioja ar pamiršta. Dabar geras metas visiems pajudėti LF kryptimi. Kai milijoną Fondan sudėsime, tai kartu su lietuvybe ir politinį svorį didesnį turėsime. LF adresas:

LIETUVIŲ FONDAS
6643 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629
telefonas — 778-2858

LIETUVIŠKŲ PLOKŠTELIŲ IŠPARDAVIMAS

Trys ilgo grojimo lietuviškos plokštelės už penkis dolerius

Lietuvos Senos ir Naujos Dainos: Įdainuota solistų ir choro 11 liet. dainų: Mergužėle brangi, Metai, Pavasario linksmybės, Barbutė ir Pilypas, Šią naktele, Prieš tolimą kelionę, Užstalės daina. Tinginė bobutė, Oi laukiau, laukiau, Oi, tu Jieva, Jievuže, Augu pas tėvelį, Stikliukėlis.

Lietuvos Kankiės: O. Mikulskienei vadovaujant įgrota: Pas močiutę augau, Suktinis, Supinsiu dainužę, Pas motulę, Rugučiai, Lenciūgėlis, Naujienos, Sėjau rūtą, Siuntė mane motinėlė, Kepurinė, Per girią, girelę ir Sveikas Jėzau.

Lietuvos Aidai. Charles Daubaro akordeonu įgrota 16 lietuviškos muzikos dalykėlių: Aguonėle, Siuntė mane motinele, Palankėj, Laisvės varpo daina, Dzimdzi, Mikita, Atskrend sakalėlis, Ant kalno karklai siūbavo, Sią nedėlėlę, Plaukia Nemunėlis, Munšainiukas ir 5 lietuviškos polkos.

Tėvynės Meilė Nemari, A. Dambrauskaitės įdainuota 13 liet. dainų: Ramunes daina, O naktuže rami, Pradalgiuose, Liepė tėvelis, Dobilėlis, Na, tai kas? Tulpės, Tėvynes meilė nemari, Jau atėjo rudenėlis, Kam šėrei žirgelį, Sedžiu po langelio, Oi berneli vienturi ir Vakaras.

Žibuoklės, L. Stuko moterų seksteto įdainuota 14 liet. dainų: Ruduo, Gėlių daina, Vėl gegužės naktis, Avietėlė, Man ne vistiek, Joninių daina, Daina apie tiltą, O, ramunėle, pasakyk, Aunu, aunu baltas kojas, Myliu tave, Plaukia sau laivelis, Kai ateis pavasarėlis, iš op. "Birutė" Sesutėlės — lelijėlės ir iš op. "Dana" moterų choras.

40 Lietuviškų Meliodijų įgrota su simfonijos orkestru: Iš rytų šalelės, Atskrend sakalėlis, Treji gaidžiai negiedojo, Ant tėvelio dvaro, Aš pasėjau linelius, Kur tas šaltinėlis, Ramovėnų maršas, Trijų seselių, Pasisėjau žalią rūtą, Kur bėga Šešupė, Plaukia žąselė, Ko liūdi putinėli, Gieda gaideliai, Lietuva brangi, Aš padainuosiu dainų dainelę, Tykus buvo vakarėlis, Kam šėrei žirgelį, Tylus vakaras, Ei, Lietuvos kareivėliai, Lietuvos himnas, Per tamsią naktelę, Pasėjau dobilą, Ar aš ne vyšnelė, Unčių tupi trys pulkeliai, Trys sesutės, Už jūrų marių, Ant kalno, Du gaideliai, O čia, čia, Oi lekia, lekia, Jojau dieną, Sutems tamsi naktužėlė, Aušta aušrelė, šviesi pazarėlė. Tris dzienas, Šią naktelę, Jai nerūpėjo, Vai tu žirge, Žalia girelė, žalia liepelė, Garnys turi ilgą snapą ir Lietuviais esame mes gimę.

Iš šio sąrašo išsirinkus tris ilgo grojimo plokšteles, mokama tik penki doleriai. Atskira plokštelė kainuoja 2 dol. (anksčiau buvo parduodamos po 4 dol. Norį įsigyti papigintų plokštelių, prašomi rašyti: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

Persiuntimui pridedama 50 c.

— Pranešama Darbininko skaitytojam, kad nuo 1969 sausio 1 Darbininko prenumerata Amerikoje ir kituose kraštuose nuo 7 dol. pakeliama iki 8 dol. Siunčiant prenumeratą už 1969 metus, prašom pridėti vieną dolerį. Ta pačia proga reiškiame padėką skaitytojam, kurie laiku apsimoka metinę prenumeratą. Atsilikusių prašom irgi nedelsiant prisiysti, nes laikraštis skolon daugiau nebus siunčiamas. Medžiagom ir spausdinimo išlaidom pakilus, administracijai susidaro dideli nuostoliai, kai didesnis skaitytojų skaičius lieka skolingi. — Darbininko administracija.

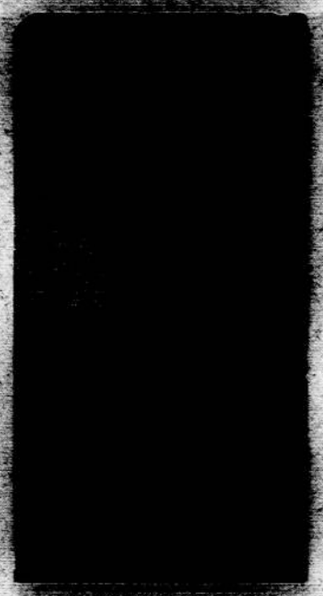

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemokantiem ar nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuviai pranciškonai Brooklyne. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol.

Labai naudingas priedas pradedantiems mokytis lietuvių kalbą: **Lithuanian Reader for Self-Instruction.** Parengė W. R. Schmalstieg ir A. Klimas. Kaina 1 dol.

DARBININKAS
910 Willoughby Ave.
Brooklyn, N. Y. 11221

RADIJO PROGRAMOS

Lietuvos Atsiminimų Radio Valanda
NEW YORKE
šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 Kil. 97.9 Mg. Fm. Direktorius Dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

Laisvės žiburys — NEW YORK — Lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 2-3 val. popiet WHBI 105,9 FM banga. Vedėjas: Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON. MASS
Vedėjas
STEP. MINKUS
WLYN — 1360 kilocycles
ir FM 101.7 banga
Sekmadieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BOSTON, WORCESTER
BROCKTON,
Vedėjas P. VISCINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel. JU 6-7209
FM bangomis 107.9 MC
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmadieniais nuo 11 iki 12 vid.

DETROIT, MICH.
Lietuviškų Melodijų Radio Valanda
WJLB stotis — banga 1400
Šeštadieniais 3:00 iki 4:00 p.p.
Patricia Bandza tel. 278-3265
Algis Zaparackas tel. 549-1982
Vedėjas — Ralph J. Valatka
15756 Lesure Detroit, Mich. 48227
telef. 273-2224

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGŪNAVIČIUS
WBMI - FM 95.7
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel.: 249 - 4502
Sekmadienį — nuo 12 iki 1 p.p.

PITTSBURGH, PA.
WZUM, 1590 banga
vedėjas VYT. A. YUCIUS
52 Shady St. W. Pgh., Penna. 15228
Tel. 563-2754
Sekmadieniais 12:00 iki 12:30 v. p.p.

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 kilocycles
BENDRUOMENĖS BALSAS
1203 Green St., Phila, Pa. 19123
PO 5-0932
Šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p.p.

NAUJAI IŠLEISTOS KNYGOS

Vergijos kryžkeliuose, S. Rūkienė, kaina 5 dol., kietais virš. 6 dol., Lietuvių literatūra svetur, redagavo K. Bradūnas, kietais viršeliais 10 dol., Ant. Vilnelės tilto, P. Jurkus, kaina 2.50 dol. Peilio ašmenimis, J. Jankus, premijuota, kaina 4 dol. Dangus debesyse, J. Švaistas, premijuota, kaina 2.50 dol.

Šios bei kitos knygos gaunamos: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, New York 11221.

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Olandijos tarpt. turnyrą, netoli Amsterdamo, laimėjo buv. pasaulio čempionas M. Botvinikas ir Geleris 3-4 v. pasidalijo P. Keres ir vengras Portisch. Prieš du ratu, t.y. po 12, trečią vietą dalijosi Keres, Portisch ir amerikietis P. Benko, visi trys turėjo po 8½ taško. Botvinikas ir Geleris po 9½.

Kaune pasibaigė profsąjungų pirmenybės. Vilniaus čempionas D. Lapienis, meistras—veteranas I. Vlatneckis ir kaunietis Barnbaumas surinko po 7 tš. iš 11 galimų. Nugalėtoją išaiškins papildomas mačas. Vladas Mikėnas, Lietuvos čempionas, gerokai atsiliko.

Bostono tarpklubinėse Lietuvių B komanda (vadovas Bronius Skrabulis) pr. penktadienį iškovojo gražią pergalę, So. Bostono Lietuvių Pil. D-jos patalpose, įveikusi Brocktono 5-0. Pasižymėjo Andrius Keturakis, sutvarkęs pirmuoju savo priešininką. Lietuvių I rungtynės su Harvardo universitetu nukeltos į vasario 28 d.

Klausimas ir atsakymas. Vienas Darbininko skaitytojų atsiuntė mums tokią padėtį su baltųjų ėjimu: ir klausia: a) Ar gali valdovė matuoti juoduosius ėjimu — Vg4+ (Q-N4ch)? b) Ar galėtų juodųjų karalius kirsti valdovę, kai baltųjų žirgas pririštas?

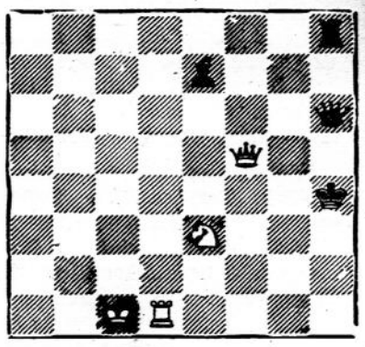

Atsakome: Vg4 matuoja vienu ėjimu. Karalius negali kirsti valdovės, nes ji apginta žirgo. Šachmatų taisyklės neleidžia karaliui žengti į šachuojamą laukelį, taigi nėra galima, kad KxV, nes laukelį g4 saugo žirgas. Visai kas kita būtų, jei Bokštas stovėtų vieton Bh8 ant Bg8; tuokart po V-g4+ sektų Bxg4 ir žirgas negalėtų mušti bokšto, nes yra pririštas.

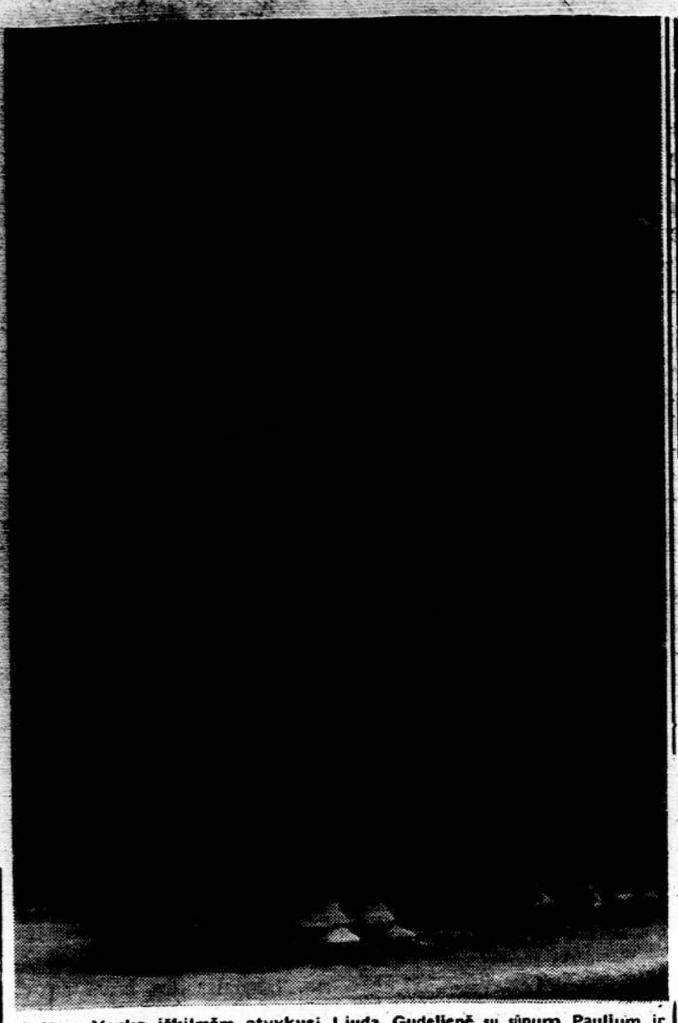

Į New Yorką iškilmėm atvykusi Liuda Gudelienė su sūnum Paulium ir dukra Laura prie šv. Patriko katedros. Nuotr. C. Binkins.

Nauji DARBININKO skaitytojai

D. Guobienė, Providence, R. I., K. Adomavičius, Worcester, Mass., J. Simen, Scarsdale, N. Y., R. Butrimas, New Britain, Conn., V. Viliūnas, Mays Landing, N. J., J. Valakas, B'klyn, N.Y., J. Gliauda, Los Angeles, Calif., A. Ramonas, B'klyn, N. Y., P. Marcinkus, Worcester, Mass., J. Andrius, S. Monica, Calif., J. Koshmir, B'klyn, N. Y., A. Lapšys, APG, Md., J. Kundrotas, Bayside, N.Y., R. Ambraziejus, Newark, N. J., V. Shimkus, Newton, Mass., M. Katin, Norwood, Mass., J. Astas, Hamilton, Ont. Canada, A. Peštenis, Phila, Pa., A. Eidukaitienė, Cleveland, Ohio, M. Juodaitienė, Union, N.J., A. Rubonis, N. Haledon, N.J., B. Kukler, Bridgeport, Conn., A. Nenienė, Gary, Ind., K. Degutis, Linden, N.J., P. Žablockis, Vancouver, B.C. Canada, I. Tamošiūnas, Washington, D.C., V. Nupnau, B'klyn, N.Y., V. Vozbutas, Cambridge, Mass.

Iš Anglijos: B. Šimėnas ir P. Ivanauskas.

Iš Vokietijos: G. Baltušis, K. Veselauskas, V. Naujokas, J. Deveikis, K. Ruckpaul, J. Lašys, R. Tendzegolskis, Mikėnas, A. Jusevičius, Br. Rainys, A. Midveris, Dr. S. Šereika, J. Graužinis, J. Vitkus.

Kitiem užsakė: Prel. dr. L. Mendelis, Baltimore, Md., —Seselei M. Anunciatai, Cicero, Ill.; J. Slivinskienė, Waterbury, Conn., — H. Schonbeck, Worcester, Mass.; Al. Mantautas, Brockton, Mass., — dr. V. A. Mantautui, New Haven, Conn.; A. Garbačiauskas, Chicago, Ill. — M. Jagučanskienei, S. Paulo, Brazil; A. Gaides, Nashua, N.H., — J. Sčesnulevičiui, Uruguay; R. Kondrotienė, B'klyn, N.Y., — Jurgiui ir Veronikai Janušaičiam Chicagoje, 25 metų vedybinio jubiliejaus proga; M. Vilkišius, Lawrence, Mass. — A. J. Vaitoniui, Gloucester, Mass.

Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam 5 dol. Jaunavedžiam ir kariam vienerius metus laikraštis siunčiamas dovanai. Prenumeratos reikalais kreiptis į administraciją: 910 Willoughby Av., Brooklyn, N.Y. 11221.

ŠYPSNIAI IŠ ANAPUS SIENOS

Vienoj Lietuvos mokykloj, mokytojo paklaustas, koks skirtumas tarp kapitalizmo ir komunizmo, mokinys paaiškino:

— Prie kapitalistinio režimo kai kurie privilegijuoti asmenys turi viską, tuo tarpu pas mus visi žmonės nieko neturi.

—o—

Sovietų pilietis parašė laišką partijos laikraščio redakcijai. Laiške klausia: "Ar tiesa, kad kosmonautas Gagarinas iš Maskvos per grožio konkursą laimėjo pirmą vietą, išlošdamas Volgos modelio automobilį?".

Netrukus gavo atsakymą: "Principe taip, bet dalykas liečia ne kosmonautą Gagariną, o valstietį Gagariną ne iš Maskvos, bet iš Odesos. Reikalas liečia ne grožio konkursą, o rebuso išsprendimą. Taip pat reikalas eina ne apie Volgos modelio automobilį, o apie dviratį, kurį Gagarinas ne laimėjo, bet iš jo pavogė."

—o—

Žodžio laisvė yra garantuota net komunistinėje Kinijoje. Ten gali pasakyti viską ką tik nori . . .vieną kartą.

—o—

— Ką, jūsų nuomone, nešios moterys, kai pasirodys naujos pavasario mados?

— Kaip paprastai: plytas statomiem namam, maišus į sandėlius ir anglį krosnim.

Tauragėje viena moteris skundžiasi rajono pareigūnui:

— Ar galima tikėti, kad čia, žemės ūkio krašte, kada pritrūks pieno? Kokius keistus laikus mes gyvename.

Pareigūnas stengėsi ją nuraminti, paguosdamas:

—Tai nėra taip baisu, jei pagalvosit, kad Saharos gyventojai neturi užtenkamai net vandens . . .

— Viešpatie! — sušuko moteris. —Ar ir ten jau valdžioje komunistai?

—o—

Kaune vienoj bažnyčioj sekmadienio pamaldose dalyvavęs saugumo valdininkas pasipiktino pamatęs pirmose maldininkų eilėse beklūpantį vieną žymų kompartijos pareigūną. Tuojau po pamaldų prie jo priėjo ir pradėjo išmetinėti:

— Aš bažnyčioje buvau tarnybiniais reikalais, bet ką tu, drauge, čia darai? Savo akimis mačiau, kaip tu giedojai šventas giesmes.

— Tu, drauge, galėjai matyti, bet negirdėjai. Aš visą laiką šaukiau: Veto! Veto! Veto!

—o—

— Koks skirtumas tarp nelaimės ir tragedijos?

— Jei Kosyginas įkristų į gilų ežerą, tai būtų nelaimė. Bet jei kas jį ištrauktų iš vandens tai jau būtų tragedija.

PAGERBKIME TUOS, KURIE GYVENO IR MIRĖ DIEVUI IR TĖVYNEI.

Lietuvos Kankinių koplyčia Šv. Petro bazilikoje Romoje laukia kiekvieno lietuvio atsiliepiant savo auka. Laiko jau nedaug — atsiliepkite adresu:

Lithuanian Martyrs' Chapel Fund

2701 W. 68th Street Chicago, Ill. 60629
† Vysk. V. Brizgys, Komiteto vardu

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD
President

Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šnaima ir adv. Jonas J. Grigalus. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš $132,000,000

Current dividend 5¼% on all accounts.

Dabar moka **5¼%** už visų rūšių taupomus pinigus.

H. W. MALE

Brake Mechanic and Set up men experienced salary open. Fringe benefits. No phone calls apply in person CURTIS PARTITIONS CORP. — 590 Belleville Tpke Kearny, N. J. See Mrs. McQueen

MECHANIC WITH OWN TOOLS

Salary open; all around Gas and Diesel Equip experience. — Call 338-8655 ask for FRANK.

JR. DRAFTSMAN

Trainee — Salarie open with some tracing experience. No phone calls apply in person CURTIS PARTITION CORP. 590 Belleville Tpke. Kearny, N.J. — See Mrs. McQueen

H. W. FEMALE

EXP OPERATORS

on Skirts and Pants section work. Steady nice working conditions — work near home CEE DEE MFG 85 University Place New York City, AL 4-8494 — ask for Manuel.

EXP OPERATORS

on dress section work or complete garment start at $2 an hour work near home ALEX DRESS CO. — 3118 3rd Avenue Bronx, N.Y. Call 993-4022

Order-Clerks Telephone with a major Liquor Company in L.I.C. Some clerical duties light typing helpful but not necessary. Steady jobs — good working conditions! W. A. Taylor & Co. 30-30 Hunters Pt. Ave L.I.C. N.Y. Tel. EX 2-6154 for appt.

EXP OPERATORS ON DRESSES

Must do a complete garment steady work nice working conditions work near home T & C SPORTSWEAR 192 E 125 Street N.Y.C., 3rd floor Call 534-5970

EXP OPERATORS NIGHTS

6:30 PM - 12 AM on Dresses, Section work or complete union shop work near home ROY AIELLO — 2315 Hughes Ave Bronx, CY 8-2280

Experienced Finisher Floor Girl — button and button hole operators — childrens dresses coats and suits — blind stitch, good salary, air conditioning nice working conditions K. S. Manuf Corp. 495 Bushwick Ave. Brooklyn — 967-7965

ŠEIMININKĖS

ieško pensininkų šeima, atsakominga, švari, 4 kambarių butas su baldais ar be jų, plius 100 dol. mėnesiui už patarnavimus. Skambinti — tel. NE 4-2944

MALE - FEMALE

SWITCHBOARD OPERATOR TYPIST

Experience, car necessary — hours 9 to 5 PM. Apply in person CURTIS PARTITIONS CORP. 590 Belleville Tpke. Kearny, N.J. — See Mrs. McQueen

BUSSINES PLACES

JAMACIAN BISHOP

a congregation wants a church to rent, buy or lease. Willing to share with another minister. Call 826-6434

AUTOMOBILIŲ PATAISYMO ir NUDAŽYMO reikalais kreipkitės į gerai patyrusius mechanikus, kurie sąžiningai atliks visus darbus.

Mantel & Doren, Inc.
83-12 Cooper Avenue
Glendale, N.Y. 111227
Tel. 894-4188

Muziejaus retenybė!

Baigiančios pranykti Nepriklaus. Lietuvos **SIDABRINES MONETOS** pardavimui: 5 litai — J. Basanavičius, 10 litų Vytautas Didysis, 10 litų prez. A. Smetona ir kitos. Kainaraštis — pareikalavus. P. ZABLOCKIS, 2333 Ontario St., Vancouver 10, B.C. Canada.

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

HELP WANTED

SEWING MACHINE OPERATORS

Experienced on single needle and multiple machines. Steady work — nice working conditions.

SWITLIK PARACHUTE CO.
1325 E. State St. Trenton, N.J.
609 - 587-3300
Ask for
Mr. RICHARD SWITLIK, Jr.

SERVICE

CONTINENTAL TRANSLATORS
Jei anglų kalbos nemokėjimas sudaro jums sunkumų gauti N.Y vairuotojo leidimą arba pakeičiant kitos valstijos leidimą, ar užsieninį leidimą — kreipkitės į mus. Visi patarnavimai lietuviškai. 212-228-4740

DEE'S DOG TRAINING
We train obedience, housebreaking, special problems. We buy and sell German Sheps and Dobermans. Phone 871-4565

BRAMIGAN CONTRACTING CO.
630 E 14th Street New York City
Painting carpentry all types custom work — all work guaranteed, estimates furnished — Call CA 8-9841

BUCKINGHAM HOTEL
Singles Doubles and Housekeeping Suites
101 West 57th Street
Call CI 6-1500 — A Family Hotel

BAY SHORE OFFICE SERVICE
open 6 days a week during Tax season. Tax Returns - Bookkeeping 2722 Washington St. Toms River, N.J. 244-9395 Mrs. Wright

KEY PUNCH STUDENTS - GRADS
Gain your complete confidence
Rent our machine for practice
$1.35 per hour — Wahson Kepunch
Call 349-3831

WATSON BROS HOUSE CLEANING SERVICE
House Cleaning fromTop to Bottom
All Work Guaranteed
Call 864-5922

PETERFORD BOWLING SUPPLIES
Everything for the Bowler
TROPHIES & PLAQUES
Special Discount to Our Readers
962 Hempstead Turnpike
Franklin Square
Call 516 - FL 2-9751

DISPLAY

Carter Lincoln Mercury
Gloucester County's No. 1 Lincoln Mercury Dealer. Home of the Mark III—Safe Buy Used Cars CARTER LINCOLN MERCURY, INC. 490 Mantus Ave. Woodbury 08096; Dial 609 - 848-5650.

MARLIN YACHT CLUB
Membership open. Slips available
Town Dock Road
New Rochelle, N. Y.
Call 914 - 668-5135

ARNOLD MCRA M.D.
PSYCHIATRIST
Treatment for drug addiction. Park Madison Professional Bldg. 47 E. 67 Street New York, N. Y.
YU 8-4800

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Vienuolynas ..... GL 5-7068
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923

Maironio šeštadieninėje mokykloje praėjusį šeštadienį pamokų nebuvo, nes dėl sniego nebuvo galima atvažiuoti į mokyklą. Dabar mokykla praneša, kad šį šeštadienį pamokos jau bus.

Miegančioji gražuolė, 6 paveikslų pasaka, kurią Maironio mokykla sėkmingai suvaidino sausio 19, dabar bus kartojama kovo 15, šeštadienį. Pradžia 6 v.v. Vaidinimas įvyks Apreiškimo parapijos salėje.

Vija Vėtra, latvių balerina, turinti savo baleto mokyklą New Yorke, kartu su savo mokiniais atliks Indijos šokių programą vasario 20, ketvirtadienį, 8 val. vak. Unitarų "All Souls" bažnyčioje, Lexington ir 80 St. Vasario 23, sekmadienį, 5 val. popiet su mokiniais ji atliks mišparų tema šokių ir poezijos programą Liuteronų St. Peter's bažnyčioje, Lexington ir 54 St.

Pelagija Sandanavičienė, 92 metų, mirė vasario 7. Buvo pašarvota Aromiskio laidojimo namuose. Palaidota vasario 11 iš Apreiškimo parapijos bažnyčios šv. Karolio kapuose šalia sūnaus Stanislovo. Ji buvo motina kan. Mečislovo Sandanavičiaus ir Stanislovo Sandanavičiaus. Abu jau mirę. Gyveno pas marčią Emiliją. Jos gedi marti ir anūkai Irena, Petras ir Marija.

Atitaisome. Praeitam Darbininko numeryje, aprašant, kaip seimui rengti komitetas baigė darbą, įsibrovė klaida. Ten buvo parašyta, kad pinigų likutis, kuris susidarė po seimo, bus padalintas tarp PLB valdybos ir JAV LB centro valdybos. Pinigai buvo padalyti tarp PLB valdybos ir JAV LB New Yorko apygardos, kuri rūpinosi seimo rengimu. Už klaidą atsiprašome.

PRANCIŠKONŲ REKOLEKCIJOS GAVĖNIOS METU

St. Catharines, Ont., Kanadoje, vienuolyno koplyčioje, kovo 14 — 16 — tėv. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M.

Philadelphia, Pa., šv. Andriejaus parapijoje, kovo 20-23 — tėv. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M.

Hartford, Conn., Švč. Trejybės parapijoje, kovo 28-30 — tėv. Viktoras Gidžiūnas, OFM.

Brooklyn, N.Y., šv. Jurgio parapijoje, kovo 21-23 — tėv. Jurgis Gailiušis, O.F.M.

Brooklyn, N.Y., Angelų Karalienės parapijoje, kovo 23-25, 40 valandų atlaidai — tėv. Juvenalis Liauba, O.F.M.

Rochester, N.Y., šv. Jurgio parapijoje, kovo 31 — balandžio 6 —tėv. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M.

— Long Island amerikiečiai ir šiemet plačiai paminėjo Vasario 16. K. Miklo rūpesčiu Lietuvių Bendruomenės vardu net penkios vietovės išleido proklamacijas ir paskelbė laikotarpį nuo vasario 17 iki 22 "Lietuvos Nepriklausomybės Savaite". Ta pačia proga visą tą savaitę Lietuvos vėliavos bus iškeltos ir plevėsuos prie apskrities viršininkų būstinių Mineoloj ir Riverheade, taipgi ir prie miestų rotušių — Manhassete, Hempsteade ir Oyster Bay. Proklamacijas šiais metais išdavė — Nassau County Executive Mr. Eugene H. Nickerson, Suffolk County Executive Mr. H. Lee Dennison, Presiding Supervisor of Town of Hempstead Mr. Ralph G. Caso, Supervisor of Town or North Hempstead Mr. Robert C. Meade ir Supervisor of Town of Oyster Bay Mr. Michael N. Petito.

Onai Kunradienei, ilgametei Darbininko skaitytojai iš Syosset, L.I., N.Y., mirus, jos prenumeratą perėmė jos sūnūs Albertas ir Antanas, prisiųsdami spaudai palaikyti 12 dol. auką. Darbininko administracija jiem maloniai dėkoja.

Uršulė Malinauskienė iš Maspetho, N. Y., mirė vasario 8. Palaidota iš V. Atsimainymo bažnyčios Maspethe Kalvarijos kapinėse. Laidotuvėm patarnavo A. Kodis Funeral. Paliko liūdinčius vaikus: sūnų Igną su šeima ir dvi dukras: Katie Kalibot ir Pauline Sykora bei anūkus ir kitus giminaičius. Liūdinti šeima dėkoja kunigam už paskutines pamaldas, draugam ir pažįstamiem už mišias, gėlių vainikus bei atsilankymą į šermeninę ir palydėjimą į kapines. —Igis, Katie ir Pauline.

Su Pelenų diena šį trečiadienį prasideda Gavėnia. Brooklyno vyskupijos kurija primena pasninko taisykles. Įsakytų pasninkų liko tik šie: pasninkas ir susiliakymas nuo mėsos tik Pelenų dieną ir Didįjį Penktadienį. Tom dienom visi tarp 21 ir 59 m. turi susilaikyti nuo mėsos ir sočiai privalgyti tik vieną kartą dienoje. Kitais gavėnios penktadieniais asmenys nuo 14 m. amžiaus privalo susilaikyti nuo mėsiškų valgių. Vyskupas kviečia kiekvienam pasirinkti dar ir savanorišką atgailą ir paaukoti vargšam.

Andrius Armonas, statybininkas iš North Port, N.Y., lankėsi Darbininko administracijoje ir spaudai paremti paaukojo 20 dol. Darbininko administracija jam nuoširdžiai dėkoja.

Patikimas vyras ieško mažo buto arba kambario su galimybe išsivirti. Kas žinotų ar turėtų tokį butą skambinti telef. EV 7-1422.

Parengimai New Yorke

Vasario 23, sekmadienį — Apreiškimo parapijos sarapiečių susirinkimas 12 val. parapijos salėje. Renkama parapijos taryba.

Kovo 2, sekmadienis — Kaziuko mugė Maspetho lietuvių parapijos salėje. Rengia New Yorko skautai.

Kovo 2, sekmadienį — Pabaltijo Moterų Tarybos metinis minėjimas ir lietuvių, latvių bei esčių meninkių kūrinių paroda Estų namuose 243 East 34th St., Manhattan, N.Y., 3 val. popiet.

Kovo 9, sekmadienis — Šv. Kazimiero minėjimas: 11 val. ryto mišios, bendra komunija Maspetho l. bažnyčioje ir pietūs parap. salėje, 64-14 56th Road, Maspeth, N.Y.; 3 val. popiet parapijos salėje Lietuvos Vyčių NY ir NJ apskrities seimas. Rengia LV Gr. Neck 109 kp.

Kovo 16, sekmadienį — Kaziuko mugė Lietuvių Laisvės salėje, Elizabeth, New Jersey. Rengia Elizabetho skautės.

Kovo 22-23, šeštadienį ir sekmadienį — Dail. R. Laniausko paveikslų paroda. Knights of Columbus salėje, 86-22 85th Street, Woodhaven, N.Y.

Kovo 23, sekmadienį — Knygos LITHUANIA, Geručio suredaguoto veikalo anglų kalba, pristatymas lietuvių visuomenei, 2 val. p.p., Le Cordon Bleu salėje, 96-01 Jamaica Ave., Woodhaven; rengia Lietuvos Nepriklausomybės Fondas.

Kovo 29 — LB New Yorko apygardos suvažiavimas Kolumbo vyčių salėje, 86-20 85th Street, Woodhaven, N.Y.

Kovo 29 - 30, šeštadienį ir sekmadienį — LB New Yorko apygarda rengia dail. Jono Rūtenio dailės darbų parodą Kolumbo vyčių salėje 86-20 85th St., Woodhaven, N.Y.

Balandžio 13, sekmadienį — Am. Lietuvių Katalikų Federacijos N.Y. ir N.J. apskrities seimelis Maspetho liet. parapijos salėje, 12 val. Rengia apskrities valdyba.

Balandžio 13, sekmadienį — Velykų stalas, Knights of Columbus salėje, 616 Jamaica Ave. Rengia New Yorko Liet. Moterų Klubas.

Balandžio 19, šeštadienį — Operetės choras rengia savo sukaktiės 50 metų jubiliejų St. Matthias salėje, 58-15 Catalpa Ave., Ridgewood, N.Y.

Balandžio 27, sekmadienį — Lietuviška šeima — dialogas. Rengia Liet. Kat. Moterų Organizacijų Pasaulinė S-ga ir Liet. Kat. Moterų Kultūros Draugija.

Numatomus parengimus pranešti LB New Yorko apygardos švietimo ir informacijos vadovui V. Radzivanui, 84-16 110th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Telef. HI 1-9720.

Newark, N.J.

Vasario 2 d. Balčiūnų namuose įvyko turininga literatūros popietė, kurios tikslas — arčiau susipažinti su trimis knygomis: Jurkaus, Barėno ir Liet. Literatūra Svetur, kurias aptarė Pranas Naujokaitis. Jurkaus "Ant Vilnelės Tilto" ir Barėno "Atsitikt. Susitikimams" teko mažiau laiko. Ilgiau sustota prie kelių autorių "Lietuvių Literatūra Svetur".

Diskusijų metu, išryškėjus nuomonėms, seka išvada, kad šis daug žadėjęs veikalas savęs nepateisina dėl šių motyvų: labai krenta į akis dominavimas vienos žmonių grupės, būtent — lankininkų. Antra, kai kurie redaktoriai ėmėsi šio labai sunkaus ir atsakingo darbo, neturėdami toj srity gilaus patyrimo, nei literatūrinio išsilavinimo. Tai ypatingai žymu romano srityje ir skersiniame piūvyje.

K. Barėno ir Pauliaus Jurkaus kūrinių paskaitė Bronius Balčiūnas. —K. Gr.

Dainuoja sol. Violeta Čižauskaitė-Balčiūnienė Lietuvos nepriklausomybės minėjime vasario 16 Webster salėje Manhattane. Akomponuoja Aldona Kepalaitė. Nuotr. R. Kisieliaus

NEW YORKO LIETUVIAI MINĖJO VASARIO 16

New Yorke Lietuvos nepriklausomybės šventei pritaikytos pamaldos šiemet buvo Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė kun. V. Pikturna. Organizacijos buvo su vėliavom. Gaila, kad žmonių tose pamaldose buvo mažokai.

Pats minėjimas buvo 4 v. popiet Webster salėje, Manhattane. Programa pradėta tik su 15 minučių pavėlavimu. Įnešus vėliavas, Apreiškimo parapijos choras, diriguojamas **A. Kačanausko,** sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus, maldą už tėvynę (muz. A. Kačanausko). Invokaciją sukalbėjo **kun. Antanas Petrauskas,** Angelų Karalienės parapijos klebonas.

Minėjimą rengė Amerikos Lietuvių Tarybos New Yorko skyrius. Ten kasmet rotacine tvarka keičiasi pirmininkai. Šiemet teko pirmininkauti krikščionių demokratų atstovui. Juo buvo **dr. Antanas Škėrys.** Jis ir tarė šventės iškilmių atidarymo žodį, pakviesdamas susikaupimo minute pagerbt praeitų metų mirusius. Toliau vadovauti programai pakvietė **Vidą Lušytę.**

Ji pirmiausia pakvietė žodį tarti New Yorko Lietuvos gen. konsulą **Anicetą Simutį.** Jis išryškino šventės prasmę ir pabaigoje perskaitė JAV valstybės sekretoriaus laišką Lietuvos atstovui J. Kajeckui. Laiške pasisakoma, kad JAV ir toliau nepripažįsta Lietuvos inkorporacijos į Sov. Sąjungą.

Toliau Vida Lušytė perskaitė New Yorko gubernatoriaus proklamaciją, New Yorko miesto majoro proklamaciją, J. Kajecko sveikinimą.

Dr. Domas Jasaitis, pagrindinis kalbėtojas, palietė gyvenimo aktualijas, okupuotą kraštą ir mūsų darbą nepriklausomybei atgauti. (Jo kalbą Darbininke spausdinsime atskirai). Kalbėjo ugningai ir pagaunančiai.

Rezoliucijas perskaitė adv. **St. Bredes.**

Antroji dalis buvo koncertinė. Iš Bostono atvykusi solistė **Violeta Čižauskaitė — Balčiūnienė** padainavo šias dainas: B. Budriūno — Šauksmas, B. Budriūno — Tykiai tykiai, J. Karnavičiaus — ištrauką iš Gražinos operos, St. Šimkaus — Oi greičiau, greičiau, G. Puccini — Vissi d'arte — arija iš "Toscos", E. Balsio — Daina apie Klaipėdą, P. Mascagni — Santucos romansas iš operos "Cavalleria rusticana".

Pianinu palydėjo **Aldona Kepalaitė.**

New Yorko tautinių šokių grupė, vadovaujama **Jadvygos Matulaitienės,** gražiai pašoko keletą šokių: žiogelius, pakeltkojis (vyrų šokis), kepurinė, juodasis jonkelis. Akordeonu palydėjo **Vytautas Strolia.** Baigiant šokius, išvedus visus į sceną, **Birutė Barauskaitė** padė lamavo Višteliausko Regėjimą.

Pabaigai vėl pasirodė Apreiškimo parapijos choras, vadovaujamas muz. A. Kačanausko. Jis padainavo Pirmyn į kovą— A. Aleksio, Karvelėlį — Č. Sasnausko; solo giedojo **Louise Sinkevičienė;** Kur lygūs laukai — Tallat-Kelpšos, ir užbaigė Lietuviais esame mes gimę — St. Šimkaus.

Toliau buvo šokiai, grojant orkestrui. Vaišėm buvo išdėstyti stalai ir buvo stalai su pyragaičiais, kava. Stalais rūpinosi lietuvės moterys. Visi šokiai baigėsi 10 v.v.

Veikė spaudos kioskas su naujausiom knygom ir plokštelėm. Kioską šiais metais išstatė **Jonas Pašukonis.** Žmonės parodė daug dėmesio lietuviškai knygai.

Pradžioje žmonių buvo lyg mažokai, paskui vis daugiau ir daugiau rinkosi. Žinia, visiem buvo nelengva keliauti, nes mieste dar daug sniego. Pats minėjimas ėjo gana sklandžiai. Kiek erzino garsiakalbių sistema — pvz., per paskaitą sistema veikė per garsiai, taip pat per garsiai veikė ir tautinių šokių metu, ypač deklamuojant eilėraštį, garsiakalbis perdavė tik akordeoną, ir jis, žinoma, buvo kur kas stipresnis nei deklamuojančios balsas.

Vasario 16 yra grynai tautinė šventė, į kurią sunešama visa, kas geriausio lietuvių sukurta. Tad tokioje šventėje visai nepritinka arijų ištraukos nei iš Puccini, nei iš Mascagni. Tie kūriniai yra vertingi ir gražūs, bet — ne šioje vietoje.

Gera, kad į programą buvo įtraukta jaunimas — tautinių šokių grupė. Tai proga jiem pasirodyti, proga įsijungti į lietuvišką darbą. Su jais atėjo ir gana daug jaunimo.

Altas rinko aukas. Apie jas praneš jis pats vėliau.

(p.į.)

Ieškomas jaunas vyras, kuris norėtų išmokti ir interesuojasi apie vandentiekio darbus (plumbing). Geras atlyginimas. Pageidaujama, kad turėtų leidimą vairuoti automobilį. Informacijai skambinti tarp 8-9 val. ryto. Tel. GL 3-5488.

Ieškoma siuvėjų, kurios moka siūti sagas (Button hole). Geras atlyginimas ir pastovus darbas. Tel. GL 6-2880. Kreiptis RFG Novelty Co., 333 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y. 11237.

Reikalingas siuvėjas-tailor. Už valandą moka 3.50 dol. Krautuvė ir siuvykla turi oro vėsinimą. Gražus miestelis, arti jūra. Kreiptis telefonu: (201) 462-7662, arba rašyti: Charles, 37 East Main St., Freehold, N.J., 07728.

Nesiduokite apgaunami ir nepermokėkite! TV, radio, adding ir rašomas mašinas gausite pigiausiai ir sąžiningai per SPARTĄ. Prekės tiesiai iš firmų sandėlių, taisymas fabriko paruoštų tos pat firmos mechanikų Jūsų bute. Pranešę kuo domitės, gausite autentiškus firmų katalogus. Kreiptis adresu: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y. 11731 Tel. (516) 757-0055.

Apreiškimo parapijos choras, diriguojamas Algirdo K.ačanausko, dainuoja Lietuvos nepriklausomybės minėjime Webster salėje Manhattane. Nuotr. R. Kisieliaus

Cambridge, Mass.

Vasario 16 buvo švenčiama sekmadienį, vasario 16. Mišios už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę aukotos 8:30 v. ryto. Popiet 2 val. palaiminimas bažnyčioje, kurio metu buvo koncertinė dalis: Stasė Daugėlienė iš Bedford, N. H., pagiedojo Naujalio "Malda", Moniuškos "O, Visagali", Sasnausko "Skubink prie kryžiaus" (smuiku palydėjo Iz. Vasyliūnas) ir B. Budriūno "Sveika Marija". Po pamaldų visi giedojo "Marija, Marija".

Po to parapijos salėje buvo minėjimas. Žodį tarė parapijos klebonas kun. Simeonas Saulėnas. Pagrindinė kalbėtoja buvo Elena Vasyliūnienė. Aleksandra Daukantienė paskaitė patriotinių eilėraščių, parapijos mokyklos seselių paruošti vaikučiai pagiedojo keturias liaudies dainas. Programai pasibaigus rinktos aukos mūsų politiniam veiksniam. Pabaigai Nelė Ambrozaitienė su savo pagelbininkėmis visus pavaišino kavute ir užkandžiais.

Parapijos savaitiniai vadinami social parapijos salėje vyksta kiekvieną ketvirtadienio vakarą nuo 8 val. vak. Svečiai vaišinami kava ir skaniomis pončkomis. Dalyviam, kaip įžangos dovana, duodamas naujas televizijos aparatas—Portable TV.

Parapijos misijos vyks nuo kovo 2-9. Pirmas tris dienas pamokslai bus sakomi angliškai, o kitas tris dienas lietuviškai. Misijas ves marijonas kun. Antanas Švedas, kuris darbuojasi Argentinoje ir dabar yra parvykęs atostogų.

Sutvirtinimo Sakramentas parapijos bažnyčioje bus teikiamas gegužės 10 d. 2 val. popiet. Sakramentą suteiks vyskupas Thomas Riley.

Parapijos metinė vakarienė parapijos salėje įvyks kovo 16 d. 5:30 val. vak. Vakarienės rengimui yra organizuojamas komitetas. Komiteto organizavimo reikalu vasario 11 įvyko pirmasis parapiečių susirinkimas.

BROCKTON, MASS.

Dionyzas Meižys, gyvenęs 16 Holbrook Avenue, mirė 1968 gruodžio 31, pažeistas pravažiuojančio automobilio. Velionis nuliūdime paliko žmoną Bronę ir sūnus Almontą ir Julių.

Jo atminčiai įamžinti bičiuliai ir kaimynai surinko ir paskyrė 100 dol. nario auką Lietuvių Fondui. Prie šios aukos prisidėjo: V.A. Baruliai, E. R. Bielkevičiai, E. T. Bliudnikai, J. P. Braškai, S. A. Adomaičiai, E. M. Gailiai, S. M. Gofensai, G. K. Stankai, A. Surovičienė, L. A. Kulbiai, O. J. Valiūnai, A.P. Urbai, V. B. Tamuliai ir Ardel Sportswear bendradarbiai.

—VAS

DRUSKONIE HALL

vasarvietė yra atidaryta žiemos sezonui. Priimami visi, kurie nori slidinėti ar pailsėti.

Telefonas: Area Code 914 676-46-61

Adresas: DRUSKONIE HALL
Andes, N.Y. 13731
Sophie Zagorski-Kraunaitis

ED. PODOLAK
and his
MERRY MUSICIANS
7 asmenų orkestras

groja įvairius pramoginius šokius.

Vadovas Vytautas Prapuolenis

Kreiptis: 46 Tatman St. Worcester, Mass. 01607 — Telef. 756-2213

Š.m. kovo 23 d., sekmadienį, Le Cordon Bleu salėje, Jamaica Ave. ir 96 gatvės kampas, Woodhaven, N.Y., įvyks anglų kalba veikalo "LITHUANIA" autoriaus ir redaktoriaus, Lietuvos Pasiuntinybės Patarėjo Šveicarijoje dr. A. Geručio, prof. J. Puzino, prof. J. Jakšto, dr. A. Budreckio ir min. S. Lozoraičio — leidinio autorių pagerbimo ir su veikalu susipažinimo **POPIETĖ.**

Akademija — kalbės dr. A. Gerutis ir dr. V. Paprockas ● Meninė dalis ● Vaišės — kokteilis, užkandžiai ir kava. ● Pradžia 2 val. p.p. punktualiai. Auka 7 dol. asmeniui. ● Maloniai kviečiame lietuvių visuomenę dalyvauti apie tai pranešant iki kovo 15 dienos šiais adresais:

J. Bagdonas, 85-59 88 Street, Woodhaven, N.Y. 11421, Tel. 441-2374
E. Čekienė, 87-80 96 Street, Woodhaven, N.Y. 11421, Tel. HI 1-4172

Rengimo komitetą sudaro šių organizacijų pirmininkai bei atstovai: E. Čekienė, J. Klaunė, A. Senikas, S. Sirusas ir L. Tamošaitis — Lietuvos Nepriklaus. Fondas; A. Diržys — Korp! Neo-Lithuania Filisterių S-ga; V. Gruzdys — ALTS-gos Rytų apygarda; S. Gudas — New Yorko valstybės tautybių respublikonų lietuvių atstovas; A. Jurgėla — ALTS-gos Brooklyno skyrius; A. Sperauskas — Richmond Hill, N.Y. skyrius; A. Trečiokas — Elizabetho, N.J. skyrius; J. Valiušaitis — Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio New Yorko skyrius.

Tragiškai žuvus

A ✝ A

inž. JONUI - DONALDUI ŽILINSKUI,

jo tėveliams, broliui Juozui ir sesutei Aldonai reiškiame gilią užuojautą.

L. B. Jersey City apylinkės valdyba ir nariai